National Library 56253
Gen.Acquisitions Section
Ottawa, Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
JAN 8 1979
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

103/C/4/5

Second class mail registration number — 1060.

VABA EESTLANE

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB
IGAL TEISIPÄEVAL
JA NELJAPÄEVAL

Nr. 94 (2537) XXVII aastakäik | Teisipäeval, 19 detsembril 1978 — Tuesday, December 19, 1978 | Üksiknumbri hind 40 senti

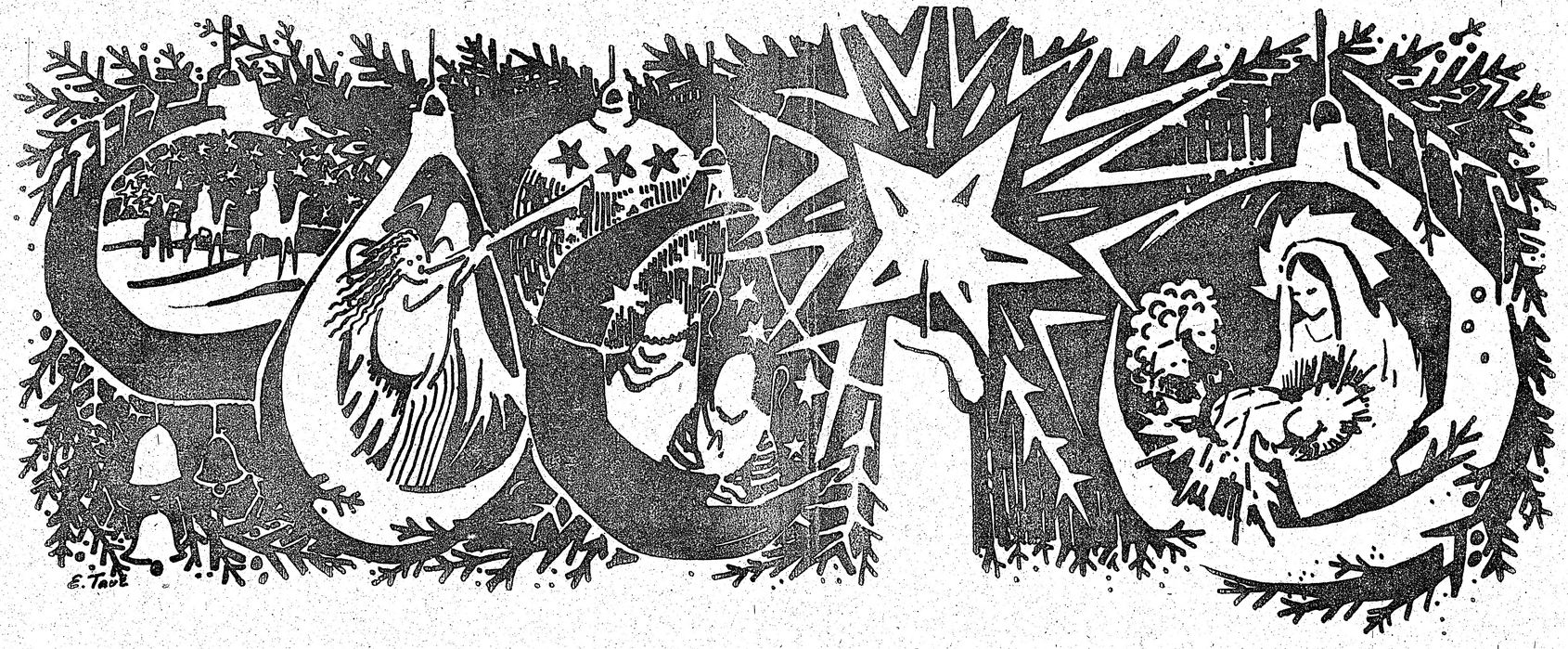

Valgus tuleb idast?!

Nii ütlesid vanad roomlased. Nii kanti see ka üle ristiusu õpetusse ja võeti läänemaailma kultuurimõistete sõnastikku elu-, ärkamise- ja tunnetussümbolina. Hommikumaalt.

Jeesus sündis Hommikumaal. Igal jõuluõhtul kuulutavad kellad tema tulekut, süüdatakse tuhanded ja miljonid küünlad oodates *valgusetoojat*, usu, rahu armastuse, *inimlikkuse*, rahulolu iseendaga ja teistega sümbolit — meie Õnnistegijat.

Ka meil on jõuluõhtu peagi ukse ees. Kas tuleb ja toob jõululapsuke Hommikumaalt kaasa meie lootuste täitumise koos enda õnnistusega, õndsakstegeva taevaliku selgusega ja valgusega? Lux ex oriente?

Kui raske on TEMAL seda tuua, mida ei ole enam praegu tema sünnimaal, naabruses ega kogu idas — jumalikku selgust ega valgust. See valgus seal paistab veel läbi tule ja tahma, käotamas enda mõtet ja sisu.

Kui heidame pilgu ajalukku, siis näeme, et idast ei ole alati valgust tulnud. Küllaltki leidub seal invasioonide lähtekohti, millised ei ole toonud siia valgust ega kultuuri, vaid hukatust, valu ja piina. Hunnid, mongolid, tatarlased ja moskoviidid — nende nimede juures värvub juba ajalooraamat veriseks.

Mis on võtnud ette õhtumaade kultuurikandjad ja tsivilisatsioonimõnude nautijad, et idast tulevat veripunast valgust pisutki helendada?

Mitte kui midagi peale eestpalvete.

Kui kerkisid üles nimekad dissidendid idas, siis meie paadunud mõtlemisviisiga õhtumaa ühiskond kippus juubeldama, et „nüüd on kasvanud idas uus ühiskond, kelle esindajad on veendunud õhtumaa kultuuri ja teaduse edus ja toovad endi ühiskonna lääne sfääri". See oli nagu veevool, mida takistada olevat nagu võimatu. Need armetud kõikteadjad ei olnud ega ole siiani võimelised olnud õppida tundma kommunismi ja selle abinõusid, millega niisugused liikumised raamidesse surutakse või likvideeritakse.

Seepärast palve jõululapsele — toogu meile valgust ja õpetagu meid kuulma, nägema ja mõtlema!

(EESTI RADA — VAATLEJA)

Aga Sina Petlemm, Efrata, väike ja tundmata

PIISKOP KARL RAUDSEPP

Prohvet Miika 5:1

Väike ta oli on praegugi. Õitseajal loeti temas 8.000 elanikku. 5 miili Jeruusalemmast lõunas. Bethlehem — tähendab „leivamaja". Vahel hüüti teda Efrata — tähendab „puuvilli". Mõnikord hüüti teda mõlema nimega. Aga väikseks on ta jäänud ikka.

Ometigi see väikelinn on tõendanud, et väike ei ole väeti ega pisike põlatu. Temas on palju ajalugu.

Siin suri sünnitades Jakobi armas naine Rachel. Kelle pärast mees oli orjanud ära 14 aastat. Siin nuttis ja mattis armastus juba maailma algul.

Kohtumõistjate ajal ämm oma kahe miniaga jäi üksi. Surm viis kõige kolme mehed. Ämm saadab miniad tagasi vanemate juurde. Üks läheb, teine ei. Ruth jäi ämma juurde. „Kuhu sina lähed, sinna lähen mina. Sinu rahvas on minu oma. Sinu Jumal on ka minu Jumal" — nii kõneles Ruth, Petlemmas. Ja selline truu minia leidis omale hea uue mehe ja ta oli õnnelik. Sama Ruth oli kuningas Taaveti esiema. Seepärast Petlemm kannabki Taaveti linna nime.

Kui Taavet oli kangelasena kuulsaks saanud, siis vihkas teda kuningas Saul. Tahtis koguni tappa. Peites ennast oma kaitsjatega kõrbes, on Taavetil janu. Kojuigatsus ka. Ta olgab, et oleks mul siin Petlemma kaevu vett. Koduallika vett. Ta ustavad sõdurid sõnatult lähevad seda tooma. Piirajate rindest läbi, riskides eluga. Nad toovadki vee Petlemma kaevust, 12 miili eemalt. Kuid Taavet ei joo seda. See on eluga riskinud meeste veri — see olgu ainult Jumalale. Janusena ta valab vee maha. Samuti valavad ka mehed oma.

Aga väikelinn Petlemm tegi veel rohkem. Andis maailmale kuulsaima nime. Siin laulsid inglid, siin säras jõulutäht. Siin ruttasid karjased väljalt linna imet vaatama. Siin kummardasid targad kaugelt. Siia tulevad looduslapsed ja targad tänapäevalgi veel. Siit eemale hoiavad tigedad ja toored. Siin sündis inimeseks Jumal. Siin tuli taevas maa peale. Jeesus Kristus Petlemm Efratast.

Mu lapsepõlve unistuste maa oli pisike. Õhtul aidatrepi puuaste oli kõigi unistuste algjaam. Seal istus väsinud karjapoiss, seal algasid ta unelmad rändama kaugele. Magama minnes lakaredelilt ulatas veidi kaugemale vaatama. Nägi lillakat kassikäppade merd heinamaal, sees sinised pääsusilmade laigud. Sealt lakaredelilt paistis üle mäe ka kirikutorni tipp. Sinna lakaluugile kokku jooksis taevas ja maa. Unenägudel polnud piire. Seal idanes igatsus kaugemale ja kõrgemale. Seal süvenes usk ja teadmise vajadus mis kestis hiljem mitmel maal ja üle mitmete vete. See väike kodu oli rikas. Sinna ulatas taevatäht ja Jumala arm. Seal leitigi Lunastaja Petlemmast.

Mu silme eest on tatkenud Uus Testament. Lehekülgedel silmapisrate ümarad laigud. On eesti metsavenna Testament. Mehe oma, kes viis aastat elas tagaaetuna, õpuks tapeti. Väike on olnud ta soosaare koobas. Väike ta eluring. Aga temagi igatsustele ei saanud keegi panna piire. Polnud vabadusel väravaid ega taeval takistajat. Mees elas nälja ja külmaga pooleks, aga taevatäht vilkus peakohal. Raamatu lehekülgedelt kõneles Lunastaja oma vaevatud ja koormatud lapsega, kes siiski oli vaba. Väike saab olla suur ka seal. Jumala armus.

Sina, Petlemm Efrata, Kes on jõudnud lugeda inimigatsusi, mis sinu poole saadeti? Kas karjapoisi unistus, võitleja valu, või surija ohkamine? Kõiki sa võtsid vastu. Nii oli kästud taevast.

Ega sust endast ei olnudki palju. Olid vahendaja ainult. Jäid ikka pisikeseks. Aga sinust välja tuli Suur, kelle ette me ise tahame minna. Selle Lunastaja, Jeesuse Kristuse, oled sa andnud. Kõigile otsijaile, igatsejaile, hea ja ilusa järele haarajaile. Sinna toob ka eestlane usus oma rõõmu ja valu. elu ja surma. Seal saab ta õnnistuse. Seal ta siis ütleb: „Aga sina Petlemm Efrata, väike ja tundmatu" — sa oled siiski suur. Sinus leidsin Lunastaja. Aamen.

Tiina Tuvikene

Pühal ööl

Pühal ööl ma kõnnin hingeteele
Ja mu ees on jõulu kaunis sõim —
Kõik need kuused mineviku päevist meeles —
Jõuluvalgusest ja kullakarrast põim.

Pühal ööl ma lähen hardas palves
Kõigi eest, kes kannatanud on,
Seisan vaimus koduuksel hõbekarges talves,
Ülalt hiilgab tähistaeva vall.

Ja mu süda palub jõulurõõmu teile —
Laulgu inglid seal, kus külm on põhjatuul.
Mõtteis olen „lapsuke" just nagu eile
Ühes teiega seal kodu kuuse all.

Häid Pühi!

Häid pühi ja head uut aastat!

Soovivad oma kaastöölistele, tellijatele,
lugejatele ja ärisõpradele
„Vaba Eestlase" toimetus ja talitus

Lähenedes jõuludele

Läkitus Põhja-Ameerika eestlaskonnale

Meie oleme teerändurid, kelle seljataha on jäänud paljud rasked jõulud — võõraste võimude rõhumise all, sõja olukorras ja varemete keskel. Meie tohime 1978. a. jõulusid tähistada vaba maailma ühel maal, kes meid võttis vastu kui me sõja lõppedes vajasime uue elu alguseks kodu ja paremat tulevikku oma lastele ja noortele. Lähenedes jõuludele tohime pilgu suunata kõikidele nendele jõulutubadele, millest me aastakümnete teerännakul oleme läbistanud Jumala armu läbi ja Tema kaitse all. Mell on põhjust jõululävest siseneda tänuga Jumala ja Tema heade andide vastu ja paluda Tema abi ka tuleviku teerännaku jaoks.

Jõulud on eesti rahva südamele kallid pühad. Jõuludega meie tähistame Jumala armastuse sündi maailma pimeduse, valu ja kannatuste, ülekohtu ja süü keskele. Kristlastena me peame meeles, need on Jeesuse sünnipäeva pühad. Temale olgu avatud meie süda kodus ja jõulu- ja aastavahetuse jumalateenistustel kirikus. Vaatamata aastakümnete möödumisele on kõik eesti kogudused vabas maailmas jatkanud oma tegevust usulisel, rahvuslikul ja kultuurilisel alal. Meie kiriku ja koguduste tuleviku jaoks on aga otsustava tähtsusega, et meie oma kirikut ja kogudusi hoiaksime kui kallist väärtust soojalt südames.

Kolme Eesti Evangeeliumi Luteri Usu Kiriku praostkonna koguduste ja õpetajate nimel Jumala õnnistust soovides

Aleksander Hinno
praost

Rudolf Kiviranna
praost

Oskar Puhm
praost

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St Toronto.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $32.—, poolaastas $18.— ja veerandaastas $9.50, kiripostiga aastas $53.—, poolaastas $28.— ja veerandaastas $15.—.

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $35.—, poolaastas $19.— ja veerandaastas $10.50. Kiripostiga USA-s: aastas $58.—, poolaastas $30.— ja veerandaastas $16.50.

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $69.—, poolaastas $34.50 ja veerandaastas $18.—.

Aadressi muudatus 40 c. — Üksiknumbri hind 40 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher, Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto 3, Ont. M6J 2H2

Ususektid ja usuline kriis

Mitte ainult Ameerika Ühendriigid, vaid kogu maailm on ikka veel masendatud ameerika ususekti „Rahva Templi" liikmete massilisest enesetapmise orgiast Guajaana džungliasunduses, mille ohvriks langes üle 900 inimese. Hiilisemad uurimised ja avastused on näidanud ja kinnitanud, et selle omapärase ja enneolematu bisarse tapatalgu ohvrid ei läinud kõik vabatahtlikult vabasurma, vaid et osa neist sunniti hävitavat mürki võtma ning paljudele isegi süstiti seda vägivaldselt verre.

Guajaana džunglidraama tulemusena on võetud suurendava ja analüüsiva luubi alla nii Rahva Templi usuline sekt kui ka selle juht „piiskop" Jim Jones, kusjuures avalikuks on tulnud üllatavaid üksikasju. Nii on selgunud, et Jim Jones, kes hukkus Guajaanas koos oma koguduse liikmetega, oli endale sekti liikmete varanduse omandamisega kokku ajanud suured rikkused ning oli osanud Kaliforias vajalikke sidemeid luua ka mõjuvõimsate kohalike poliitikategelastega. Guajaana džungliasunduse draama uurimisel on ühtlasi kindlaks tehtud, et suurem osa „Rahva Templi" sekti liikmetest olid täielikult oma juhi Jim Jonesi mõju all, kuid nende kõrval leidus ka iseseisvaid inimesi, kes ei järgnenud Jonesi käskudele ja korraldustele endalt elu võtmiseks ning kes vastuhaku pärast „piiskopi" käsul tema abiliste poolt lihtsalt mõrvati.

„Rahva Templi" sekti liikmete sünge ja masendav saatus on tõstatanud küsimuse, miks ühinevad erinevates vanuseklassidest inimesed — noored, keskealised ja vanad — selliste ususektidega ning satuvad niivõrd nende juhtide mõju alla, et nad kaotavad täielikult iseseisva mõtlemisvõime? Sellele küsimusele vastuse leidmine on seda tungivam ja pakilisem, et Ühendriikides ja mujal vabas maailmas tegutseb sadu selliseid usulisi sekte ning paljudel neist on silmatorkavalt suur liikmete arv, mis suuremate sektide puhul ulatub isegi paarikümnele tuhandele liikmele.

Paljud eksperdid ja psühholoogid on arvamisel, et suur osa inimesi on kaotanud küretempolises n.n. „moodsas" eluvoolus lihtsalt kindla jalgealuse ja otsivad endale tuge, millest kinni haarata. Seda tuge pakuvad neile atraktiivsed ja pupulaarsed juhid, kes osavate kõnemeestena oskavad masse mõjutada ja manipuleerida, kuid teevad seda sageli endi isiklikes huvides, ahnitsedes enda taskutesse oma järelkäijate varandusi ja rikkusi. Selliste domineerivate juhtide küüsi satuvad eriti suurel arvul paljud noored, kelledele selliste sektide juhtide mõju on sageli suurem kui perekondlikud sidemed.

Kuid samal ajal ei saa silmapaari vahele jätta, et kristlik ideoloogia ja kristlik õpetus on saanud käesoleval sajandil suurte tagasilöökide osaliseks, mis ei ole jätnud mõju avaldamata inimmassidele. Paljud kirikujuhid on sageli uute voolude ja uute ideoloogiate aktsepteerimisel liiga „liberaalsed", ning rahvamassidel on sageli raske mõistatada, mis on usulisest aspektist lähtudes tõde või vale. Kui mõned läänemaailma kirikujuhid suhtlevad leplikult ateistlike kommunistidega ja toetavad majanduslikult terroristlikke organisatsioone, siis ei aita sellised sammud kaugeltki masside lähendamiseks kirikule, vaid hoopis vastupidi — nende eemale tõukamisele. Selline kiriku kahepalgisus on vesi igasuguste kultuste juhtide ja viljelejate veskitele ning aitab külvata seemneid sellisteks tragöödiateks, mis nüüd kulmineerusid „Rahva Templi" sekti laagris Guajaanas.

Ameerika Ühendriikides ja Kanadas valitseb suur usuline vabadus ning igaüks võib oma usulisi tõekspidamisi teenida nii nagu see talle meeldib ja nagu ta seda õigeks peab. Kuid igal vabadusel on siiski oma piirid ja ametivõimud peaksid hakkama teravamalt vaatama selliste seiklejate sõnadele ja sõrmedele, kes isiklikes huvides inimesi mõjutavad, nad paljaks rööivad ja eksiteele viivad. Kuid selle pahe vastu võitlemiseks peaksid vajalikke samme astuma ka kiriklikud ringkonnad ja kirikute juhid, kes peaksid põhjalikult analüüsima, miks paljud inimesed ei leia enam hingelist rahuldust traditsioonilisest kirikust ja lähevad endale uut altarit otsima usuliste seiklejate ja manipulaatorite juures. Või nagu ütles üks Ühendriikide usuliste küsimuste ekspert: „Guajaana vahejuhtum peaks kinnitama meie preestritele ja õpetajatele, et neil tuleb loobuda poliitikast ja minna tagasi kantslisse. Nad peaksid loobuma sotsiaalsete ja majanduslike reformide agendi osa etendamisest ning hakkama hoolitsema selle asemel inimhinge eest kuna meie küllusest täidetud ühiskonnas leidub ilmselt vajadusi, mida ei saa rahuldada tasuta toidumarkidega."

K. A.

Mereväelased Nõukogude reisilaevadel

Paljud sakslased sooritavad nn. ristisõite (Kreuzfahrten) nõukogude reisilaevadega Vahemerel, Norra fjordides ja mujal. Väga vähestel on aga teada, et reisilaevade meeskond koosneb sageli allveelaevade meeskondadest, keda vajaduse korral vahetatakse välja kõikidel maailmameredel luuravate nõukogude allveelaevade meeskondade vastu. Ühest sellisest väljavahetamisest ulgumerel kirjutab saksa poliitmagasin „Der Spiegel":

„Kui jultunult nõukogude sõjalaevad opereerivad Vaikse ookeani vetes, kogesid austraallastest suvitajad ühel nõukodude reisilaeval. Teel Sydneyst Vaikse ookeani lõunaossa, peatus laev ulgumerel stopatud masinatega. Korraga kerkis veepinnale allveelaev, sirbi ja vasara märgiga tornil. Reisilaeva meeskond asus kahte paati, ronis allveelaevale, kust uus meeskond tuli reisilaeva pardale. Pärast meeskondade väljavahetamist jätkas reisilaev oma sõitu edasi."

Stseen T. E. S. Täienduskooli jõulupuul esitatud Endla Komi jõuluettekandest: inglid jõululapse sõime juures. Pildil vasakult Lisa Norheim, Pia Metsala, Rita Lees ja Karina Tamm.

Foto: Vaba Eestlane

Ühendriigid alustavad koostööd Hiinaga

Diplomaatiline tunnustus kommunistlikule valitsusele 1. jaanuaril

WASHINGTON — Ühendriikide president Carter teatas möödunud reede õhtul Washingtonist edasi antud telievisioonikõnes kogu maailma rahvale uudisena, et Ühendriikide ja Hiina vahel on saavutatud kokkulepe, mille alusel mõlemate maade vahel sõlmitakse 1. jaanuaril diplomaatilised sidemed. Selle kokkuleppe raamides loobuvad Ühendriigid vastastikusest kaitsepaktist Taivani saarel asuva Rahvusliku Hiina valitsusega ja toovad lähema nelja kuu jooksul Taivanilt ära viimased sinna jäänud 1000 ameerika sõdurit.

Kommunistliku Hiina ja Ameerika Ühendriikide vaheline jäävälli hakkas sulama juba 1972. aastal, mil tolleaegne president Richard Nixon külastas Hiinat ja lõi sellega eeldused lähemaks koostööks. Nixoni külaskäigu ajal kirjutati alla n.n. Shanghai kommunikee, milles muu-hulgas kinnitati, et maailmas „eksisteerib ainult üks Hiina ja Taivan moodustab osa sellest Hiinast."

President Carter nõustus siiski Shanghai kokkuleppele kinnituse andmisega alles siis kui Hiina võimumehed kinnitasid, et nad taotlevad Taivani küsimuse lahendamist rahulikul teel.

Ühendriikide diplomaadid orTaivani küsimuse suhtes võrdlemisi optimistlikud kuna nad arvavad, et Hiina ei hakka vägivallaga hästirelvastatud Taivanit vallutama kui Hiina ja N. Liidu vahel valitseb pinev vahekord, mis võib ootamatult puhkeda veriseks sõjaks. Lisaks sellele ei takista kokkulepe Pekingiga Taivani armee varustamist Ühendriikide relvadega.

Kokkuleppe tulemusena on Hiina ja Ühendriikide vahel oodata lähemat koostööd ja tihedat kaubavahetust.

Hiina peaministri asetätja Teng Hsiao-ping, kes on suuremaks tõukejõuks Hiina ja Ühendriikide tiheda koostöö taotlemisel, külastab kokkuleppe kohaselt eeldevas jaanuaris Ameerika Ühendriike.

Ühendriikide ja Hiina vaheline kokkulepe, mille raamides Washington hülgas oma senise truu liitlase Taivani, on tekitanud arvustavaid sõnavõtte Senati paremposlsetes ringkondades. Senaator Barry Goldwater nimetas seda kokkulepet „argpükslikuks sammuks", mis on seda valusam, et Taivani valitsust Pekingi ja Washingtoni vahelistest läbirääkimistest üldse ei informeeritud.

Taivani 17 miljoni elanikule oli president Carteri teadaanne masendavaks üllatuseks ning Taivani president Chiang Ching-Kuo mainis, et Taivani valitsus ei kavatse kommunistidega läbirääkimisi pidada ja nendega kompromisse taotleda.

Külaskäik Eestisse ei tähenda tunnustamist

Ühendriikide välisministeerium selgitab peakonsuli külaskäiku Tallinna

Eesti Rahvuskomitee saatis välisministeeriumile kirja, paludes seletust asjaolude kohta, mis seotud USA Leningradi peakonsul mr. Buchanani külaskäigule Tallinna, mida mõnelt poolt seletati kui Eestis kehtiva nõukogude võimu tunnustamist USA poolt.

Nüüd saabus ERKÜ esimehele Juhan Simonsonile välisministeeriumi Nõukogude Liidu küsimuste osakonna direktori William T. Shinn, Jr. järgmine vastus:

Välisminister palus mind vastata teie kirjale 12. oktoobrist USA Leningradi peakonsul Thompson R. Buchanani ja Eesti NSV välisministri asetäitja T. Türki kohtamise kohta, mis toimus mr. Buchanani külaskäigu kestel Eestisse 10.—11. augustil 1978.

Meil on alati heameel teada saada, mis eestikeelne ajakirjandus kirjutab USA valitsuse ametiisikute külaskäikude kohta Eestisse, kuna meil tavaliselt ei ole juurdepääsu nendele teadetele. Mr. Buchanan tõepoolest sai kokku Mr. Türkiga, et läbi rääkida mr. Buchanani Tallinna-sõidu kava üle.

Kohtamine toimus mr. Türki taotlusel, kes tol korral täitis protokollisheffi üleandeid. Mr. Buchanan toimis täielikult kooskõlas USA poliitikaga Eestis kehtiva võimu mittetunnustamises. See poliitika keelab ainult ambassadori ja teiste tähtsamate USA ametiisikute visiidid Eestisse, samuti USA konsulaarametnike külastused ametiasjus ministrite nõukogu aseesimeeste ja ministrite juurde Eestis. Ühendriikide poliitika aga ei keela Ühendriikide konsulaarametisikute kokkusaamisi ministrite asetäitjatega, kuna tihti on Ühendriikide ja tema kodanike huvides ajada asju mainitud tasemel asuvate ametisikutega.

Lõpuks lubage mulle teile kinnitada, et meie ei ole muutnud oma poliitikat mitte tunnustada Eesti ülevõtmist N. Liidu poolt ja et meie jätkame järjekindlalt selle poliitika ellurakendamist.

(VES)

ENERI TAULI ILLUSTRATSIOON

Käesoleva „Vaba Eestlase" jõulunumbri esiktilje illustratsiooni on kujundanud arh. Eneri Taul.

Venelane pandi Moskvas petmise eest vangi

MOSKVA — Noor Moskva elanik mõisteti üheksaks aastaks vangi, kuna ta oli võõrastelt petnud välja 60.000 dollari ulatuses raha. Viktor Mosnõi, noor optimistliku naeratusega mees, rääkis võõrastele nii veendunult oma vanaemalt saadavast pärandusest, et mitmed võõrad inimesed talle raha laenasid. Vanaema varandus pidi asuma Kalugas, aga kohtus selgus, et varandust polnud olemas.

Kanada väike panus NATO-le

Valitsuse kokkuhoid mõjutab ka riigikaitset

OTTAWA — Brüsselis NATO peakorteris avaldatud informatsiooni kohaselt on Kanada NATO üks tagasihoidlikumaid liikmeid, kulutades NATO liikmesriikide hulgas kõige väiksema osa oma sisemisest üldsissetulekust NATO relvastusele. Vastavate andmete kohaselt kulutab Kanada NATO-le ainult kaks protsenti aastas oma sisemaisest üldsissetulekust, kuna kõigi teiste riikide panused on tunduvalt suuremad.

Teistest liikmesriikidest kulutavad Portugal ja Belgia 3,3, Prantsusmaa 4, Lääne-Saksamaa 4,1, Inglismaa 4,7 ja Ühendriigid 5 protsenti oma sisemaisest üldsissetulekust NATO-le.

NATO Euroopa riikide esindajad viibisid hiljuti Ottawas kus neil oli kokkusaamisi Kanada poliitikategelastega NATO relvastuse tõhustamiseks.

Opositsioonis oleva Kanada konservatiivide partei liikmed mainisid, et kui konservatiivid moodustavad valitsuse, siis panevad nad rohkem rõhku riigikaitsele kui seda on teinud praegune liberaalide valitsus.

Kanada kaitseminister Barnett Danson on suurte probleemide ees, kuna ta peab Kanada valitsuse üldise kokkuhoiupoliitika raamides kärpima riigikaitselisi kulutusi 150 miljoni dollari võrra.

Kaks kolmandikku nendest kärpimistest langevad eriväeliikide arvele, kuna ülejäänud summad hoitakse kokku kavatsetavate ehituste ja administratsiooni arvel.

Kommentaarid

Okupeeritud Eesti propagandameistrid on viimasel ajal eriti energiliselt hakanud tegutsema, et teha Eesti Vabariiki olematuks. Eesti Vabariigi ajastu olevat olnud ainult lühike lääneriikide poolt kombineeritud vaheperiood, mille kestel kõrvaldati Eestis seaduslik nõukogude võim ning asendati see kodanliku diktatuuriga. Vabariigi ajastu mustamist, mahategemist ja ajaloost väljaradeerimist ei tehta mitte ainult eesti ja vene keeles nii trükis kui kõnedes vaid saadetakse ka välismaale eesti- ja ingliskeelset vastavat propagandamaterjali, mis on mõeldud paguluses sirgunud nooremale generatsioonile ja välismaalastele.

Eesti Vabariigi perioodi hävitamise raamides korraldati 29. novembril Tallinnas ka Eestimaa Kommunistliku Partei ja Eesti NSV Ülemnõukogu pidulik koosolek, kus alla kriipsutati ja esile tõsteti Eesti Töörahva Kommuuni väljakuulutamise 60. aastapäeva. Peakõnelejaks sellel koosviibimisel oli Eestimaa praegune asevalitseja partei peasekretär Karl Vaino, kes luges ette N. Liidu kommunistliku partei keskkomitee, NSV Liidu Ülemnõukogu presiidiumi ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu tervituse. Peale piduliku koosoleku Estonia kontsertsaalis toimusid kommuuni väljakuulutamise aastapäeva tähistamiseks veel miiting Maarjamäel, kohtumine kommuuni veteranidega Tallinna raekojas ning kommuuni aastapäevale pühendatud „teaduslik konverents" koos vastava näitusega.

Nõndanimetatud Töörahva Kommuuni kuulutasid Narvas 1918. aasta 29. novembril välja Vabadussõja algul koos punavägedega Petrogradist kohale saabunud eesti kommunistid eesotsas Jaan Anveldiga. Kommunistlikud ajaloolased püüavad väita, et Eesti Töörahva Kommuun moodustas endast suveräänse sotsialistliku Eesti nõukogude vabariigi, kuid tegelikult kujutasid Anvelt ja tema kaaslased endist ainult Venemaa imperialismi teenistuses olevat maskeraad-löögiosa, kelle ülesandeks oli varjata Eesti manöverdamist kommunistliku Venemaa rüppe ja hävitada Eesti noort iseseisvust.

Asehaldur Karl Vaino, kes Tomskist pärit eesti keelt mitteoskava Venemaa eestlasena määrati hiljuti oma kohalt ümber paigutatud teise Venemaa eestlase Ivan Käbini asemel Eestimaa kommunistliku partei peasekretäri võimumehe positsioonile, tembeldas oma kommuuni juubelikõnes Eesti Vabadussõja eestlaste vaheliseks kodusõjaks kuid ta vaikis täielikult sellest, miks „kodusõja" lõpul Tartusse rahulepingut tulid sõlmima N. Liidu valitsuse esindajad ja mitte Eesti Töörahva Kommuuni tegelased.

Okupeeritud Eesti ajakirjanduses on toodud silmapaistvalt esikülgedel pildid, mis kujutavad Narva kommuuni nõukogu 1919. aasta märtsis. Pildil on seitse meest — Hans Pöögelmann, Jaan Anvelt, Otto Rästas, Jaan Käspert, Maks Trakmann, Karl Mühlberg ja Artur Wallner. Mis sai hiljem nendest kommuuni meestest, kes nii truualamlikult kommunistliku Venemaa eest olid valmis võitlema? Sellest on Karl Vainol ja tema ülemustel Kremlis häbi rääkida, kuna kuue nõukogu liikme kohta on venelased ise avaldanud andmeid, et nad langesid Stalini tapakeldrites kuklalaskude ohvriks. Andmed puuduvad ainult Karl Mühlbergi kohta, kuid ka teda tabas tõenäoliselt sama saatus. Tundub sadistlikuna ja võikana, et keegi hakkab endale reklaami tegema ja oma nina üles upitama nende meeste nimedega, keda ta ise on mõrvanud. Kuid kommunistid saavad isegi selle trikiga hakkama nagu seda näitavad Eesti Töörahva Kommuuni pidustused Eestis.

*

Praeguses segipaisatud maailmas ei ole enam kindlaid elu- ja moraalireegleid. Paljud mõisted on sageli pea peale pööratud ja selge ei ole isegi enam see, kes on tõeline vabadusvõitleja ja kes

(Järg lk. 3)

VALVEARST NÄDALALÕPUL

24., 25. ja 26. dets. dr. J. Marley, tel. 921-7777.

30. ja 31. dets. ning 1 jaan. dr. T. Kuutan, tel. 751-6141 ja dr. T. Sauks, tel. 461-0912.

Jõulutervitusi EKN Kanadas kaudu

saadavad oma lähematele sõpradele, tuttavatele ja kõigile kaasmaalastele ning soovivad kõigi lootuste ja soovide kordaminekut uuel 1979. aastal, peale teisal avaldatute veel järgmised kaasmaalased:

Eestlaste Korterimaja Nostra Domus Co. Ltd.
Kaimre, Richard ja Õie
Kalmet, Eerik ja Karin
Kikas, Meinhard ja Erika
Leetmaa, Evald ja Anni
Lokk, Maris
Lootus, Georg (Montreal)
Norheim, Tamara lastega
Tiivel, Ernst ja Salme (Montreal)
Toi, Roman ja Vaiki

H. KIRIK
Insurance Agency
KINDLUSTUSED
23 WESTMORE Dr., Suite 209
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

on anarhist-terrorist. Selliste segaste ja erilaadsete tõlgenduste eriti kujukaks näiteks on Lääne-Saksamaa ja Jugoslaavi valitsuste vahel tekkinud lahkhelid Jugoslaavias arreteeritud Baader-Meinhofi terroristide gängi liikmete väljavahetamiseks Lääne-Saksamaal vanglas viibivate Kroaatia rahvuslaste vastu. Lääne-Saksamaa keeldus kroaatide väljaandmisest, kuna neid ähvardab Jugoslaavias surmanuhtlus Tito rezhiimile vastutöötamise pärast. Jugoslaavia kommunistid vastasid omalt poolt sellele otsusele Baader-Meinhofi terroristide vabastamisega ning nende Kesk-Itta saatmisega, kus terroristid leidsid endile tõenäoliselt varjupaiga Iraagis.

Jugoslaavia politseivõimud arreteerisid neli kurikuulsat Baader-Meinhofi gängi liiget — Brigitte Mohnhaupti, Rolf Clemens Wagner'i, Peter Boock'i ja Sieglinde Hofmann'i möödunud mais. Kõiki nelja süüdistati Lääne-Saksamaa töösturi Schleyeri ja pankur Ponto mõrvamises. Jugoslaavia võimud lubasid bandiidid välja anda kui Bonni valitsus nõustub kroaadi rahvuslaste väljaandmisega. Bonn seda nõudmist ei rahuldanud ja Tito vabastas põrandaaluse punaarmee gängsterid — tõenäoliselt üsna varsti pärast nende arreteerimist. Lääne-Saksamaa võimud arvavad isegi, et bandiidid varustati Jugoslaavia võimude poolt valedokumentidega, rõivastega ja kõigi muu vajalikuga.

Lääne-Saksamaa politseivõimude meelepaha Jugoslaavia omapärase teguviisi suhtes on mõistetav, kuna terroristid tabati Jugoslaavias saksa politseivõimude andmetel ja kaasabil ning nüüd lasi Tito terroristid salaja vabadusesse, abistades neid isegi põgenemisel, mille tulemusena Bonni politseivõimudel on suuri raskusi terroristide jälgede leidmiseks ning nende arreteerimiseks.

Tito on alati olnud läänemaailma riigimeeste ja poliitikute lemmikuks, kuna ta kommunistlikkude riikide riigipeadest esimesena julges Stalinile vastu hakata ja tema käske hüljata. Kuid samal ajal jääb Tito ikkagi kommunistiks ja demokraatlike läänerikide vaenlaseks, mida eriti silmapaistvalt kinnitab tema abi ja toetus Lääne-Saksamaa punastele terroristidele.

AMI

Avo Kittask laulis Edmontoni ooperis

Tähelepanekuid Kanada lääneprovintside kultuurielust ja eestlastest

Edmontonist jõudis tagasi baritон Avo Kittask, kes seal esines kahe nädala jooksul kohalikus Edmonton Opera Association'i poolt organiseeritud ooperilavastuses. Edmontoni ajalehed „Edmonton Journal" ja „The Edmonton Sun" annavad tema laulule kõrge hinnangu Puccini ooperis „Tosca". Üks tõstis esile ta resonantse, robustse baritoni sügavust, millega ta karakteriseeris Scarpia osa. Teine ütleb, et „neljas element, mis pani ooperi nii hästi elama oli Avo Kittask Scarpia osas."

Küsides kuidas ta Torontost nii kaugele lauluosa sai, seletab A. Kittask, et juba möödunud suvel soovitati teda läänes, mitmes kohas lavastajana tuntud Irving Guttman'ile, kui sobivat lauljat Puccini ooperisse „Tosca". I. Guttman teadis, et Kittask on õppinud seda osa Itaalias ja sobib noorema tegelaskonnaga koos töötama. Kui õhtused etendused toimusid vanemate lauljatega, siis matineel olid kaks kohalikku lauljat sopran Evelyn Quaife ja tenor Roger Ohlsen, kes esimest korda laulsid klassikalises ooperis, kuigi olid varem olnud muusikalis.

AVO KITTASK

Praegune suund ongi seal anda noortele suuremaid osi, et nad saaksid vilumust ja kogemusi nõudlikemate osade esitamiseks.

Kuidas on Edmontoni ooperiteater organiseeritud? Nii Edmontonis kui ka Calgarys ehitati omal ajal täpselt samasugused teatrihooned, Edmontonis nimetatakse seda Northern Jubilee Auditorium. Seal esitatakse aastas 4—5 ooperit. Seal näib siiski olevat erinev teatrifilosoofia, antakse uus ooper iga paari kuu järel, ega mitte erilise ooperisessoonina nagu Torontos. Detsembri alul oli Puccini „Tosca", veebruaris on ettenähtud järgmine ja maikuul jälle uus.

A. Kittask seletab, et paistab, et huvi ooperi vastu on olemas, rahvast oli palju ja ruum peaaegu igal õhtul väljamüüdud.

Kuna seal oli ilm väga külm, eriti õhtuti, siis riietehoiuruum ei saa kõiki rõivastust, eriti jalatseid vastu võtta, mis pannakse lihtsalt vestibüüli hunnikusse.

A. Kittask ütleb, et kauge lääs pole talle siiski esmakordselt kohatav. Ta on varem laulnud Calgarys, kus ta esines „La Traviatas" Germonti osas. Ka on ta laulnud Lethbridges. Scarpia osas on aga esimest korda Edmontonis.

Kuigi Edmontonis huvi teatri vastu on olemas, on huvi väike kontsertsarjade, eriti sooloesinemiste vastu. Minnakse kuulama siis, kui on suurema tegelaskonnaga grupp. Sooloesinemised kannatavad selle tõttu, et kohalikus ülikoolis inimesed, kes teevad valiku, keda esinema kutsutakse, on rohkem muusikateooria ja kompositsiooni alal töötajad.

Suured üritused on etnilistelt gruppidelt, nagu ukrainlased, poolakad ja sakslased.

Kuid etnilistele kultuuridele pannakse rohkesti tähelepanu ja kohalik TV-jaam esitab sealsete rahvaste programme. Selle kultuurilise tähelepaneku kõrval on aga ilmne huvi hokimängu vastu. Ta ütleb, et oli just seal „grey cup' mängu ajal ning tunti suurt rõõmu kui nende meeskond tuli võitjaks.

Edmonton on kasvanud ligi 400.000 elanikuga suurlinnaks. Seal on praegu palju ehitamist ja linn otse märgatavalt kasvab kõrgemaks. Inimestel näib olevat raha, eriti neil kes töötavad õlifirmade juures.

Küsimusele kas tal on olnud kokkupuuteid ka kohalike eestlastega, seletab ta, et kohtus Siim Ruusauguga, sealse Eesti Seltsi esimehega. Veel kohtus ta Alberta College'i õppejõuga Lydia Palsiga, kes õpetab koolis kompositsiooni ja muusikateooriat. Veel kohtus ta Helve Sastokiga, kes õpib kolmandat aastat ülikoolis komposisiooni, on juba komponeerinudki, kuigi alles õppetööde mõõtmeis. On väga huvitatud eesti rahvaviisidest, kuid pole leidnud vastavaid materjale.

Kontakt Kanada idapoolse eestlaskonnaga on sealseil inimestel väike ja millegipärast ei loeta Kanadas, vaid just Ameerika Ühendriikides ilmuvaid eesti ajalehti.

Praegu tehakse katseid seltsielu elavamaks muutmiseks. Eelmisel talvel oli Eesti Vabariigi 60. aastapäeva puhul kokkutulek, mis tõi rohkem rahvast kokku, kui varem kümne aasta jooksul. Augustikuul 1979 on ettenähtud Heretage Day pidushus, kus ühes suures pargis antakse igale rahvusgrupile oma maalapp koos telgiga, kus ta võib oma etnilist omapära teistele näidata. Eestlastel on kavas eelseisvaiks rohkem ettevalmistada, kuid vajavad abi suuremast eestlaste keskusest.

Kuna eestlased on seal olnud kunagised pioneerid, kes eelmise sajandi lõpul sinna omale külad asutasid, siis on sellise rahva vastu pidustuse korraldajal just eriline huvi.

Väikeses eestlaskonnas on jälle mõte oma laulukoori asutamiseks, mis oleks eesti laulukoor. Koorijuhiks on olemas Eva Veer. Kunagi oli seal balti laulukoor, kuid selle tegevus on lõppenud.

Kas saadud kontaktid Edmontoni teatriga on püsiva iseloomuga? A. Kittask vastab, et lähemal ajal tuleb lavastaja Torontosse ja siis toimub läbirääkimine ka uuteks võimalikeks esinemisteks. Kuigi Alberta on rikas õlimaa, on seal teatritöö organiseerimisel siiski arvestatav ka majanduslik külg ja katsutakse oma esinejaid leida nooremate, seega ka odavamatest esinejaist. Edmonton on ooperilinnaks siiski veel väike koht.

A. Kittask on ka uue EKN rahvuskultuurilise komisjoni esimees. Ta ütleb, et tema huvialaks on rahvuskultuuri ja kunst.

Ta tahab oma reisidel kontakti võtta kohapeal olevate eestlastega ning otsida võimalusi eesti kultuuri tutvustamiseks kanadalastele kohapealsete inimeste kaudu.

Ta üleb, et on väga huvitav näha eesthsi väikeses keskuses, kes tahaval midagi eesti kultuuri ja rahvusliku töö heaks teha.

VIIULIKONTSERT
CARMEN PRII-ROMANENKO
TÕNU KALAM
4. VEEBR.

TÄNUAVALDUS

Tänan kõiki, kes mind minu haiguse ajal haiglas külastasid ja minule rõõmu valmistasid. Suurim tänu Montreali Jaani koguduse liikmetele ja Vabadussõja alguse 60-da aastapäeva aktusest osavõtjaile, kes mind nii hulgaliselt ühise kirjaga tervitasid ja hääd paranemist soovisid.

Soovin ühes abikaasaga kõigile rõõmsaid pühi ja õnnerikast uut aastat!

ERICH KÕIV

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnelikku uut aastat!

GM
REIN KOPPEL
CHEVROLET · OLDSMOBILE
ROBERTSON MOTORS LTD.
1555 DANFORTH AVENUE
TORONTO, ONT. M4J 1N7
TELEFON 466-1135

Rõõmsaid jõulupühi meie eestlastest sõpradele!

SUOMI RESTAURANT and Tavern
6 miili Gravenhurstist lõunapool ⊙ Tel. (705) 689-5337
ESTERI ja TAUNO KAARTINEN

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat vennasrahvale!

MOORE PARK GIFT and VARIETY Ltd.
6184 Yonge St. Willowdale, Ont. M2M 3X1 ⊙ Tel. 225-3807
Omanikud HANNA ja HEINO KUUSELA
Avatud iga päev ka pühade ajal

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat

ANNE'S COIFFURE
248 Sheppard Ave. West, Willowdale, Ont. M2N 1N3
ANN MÄENPÄÄ
Hoolitseme teie juuste eest!

SCANDINAVIAN CROSS COUNTRY SKI EQUIPMENT CO.
1032 COXWELL AVE. TORONTO — TEL. 425-0638, 429-3726
☆ SUUSAD, SUUSAVARUSTUS, JAHIVARUSTUS
☆ PAADITARBED, PAADID JA MOOTORID
Avatud: teisip. — reedeni 6—8 õ., laup. 9—2 p.l.

31. detsembril 1978. a. kell 7.30 õ.
NOORTE UUE-AASTA VASTUVÕTT EESTI MAJAS
$12.— isikult
Piletid saadaval: Sulev Martin, tel. 425-8147

AKADEEMILISE KODU
JÕULUPIDU
reedel, 22. detsembril kell 8 õhtul
Tartu College'is
Tantsuks mängib „KAJA" orkester. Sissepääs 6 dollarit.
Kõik AK liikmed ja nende külalised teretulnud!

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
Aastas	$32.—	$35.—
Poolaastas	$18.—	$19.—
Veerandaastas	$ 9.50	$10.50

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s:
Aastas	$53.—	$58.—
Poolaastas	$28.—	$30.—
Veerandaastas	$15.—	$16.50

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $69,—, poolaastas $34.50, veerandaastas $18.—

Aadressi muudatus 40 centi. Üksiknumbri hind 40 centi.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või posti rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont.
M6J 3M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „....." ..... 197..... Tellimise katteks lisan $ ..... sõnajuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi .....

Aadress .....

.....

.....

Nr. 94

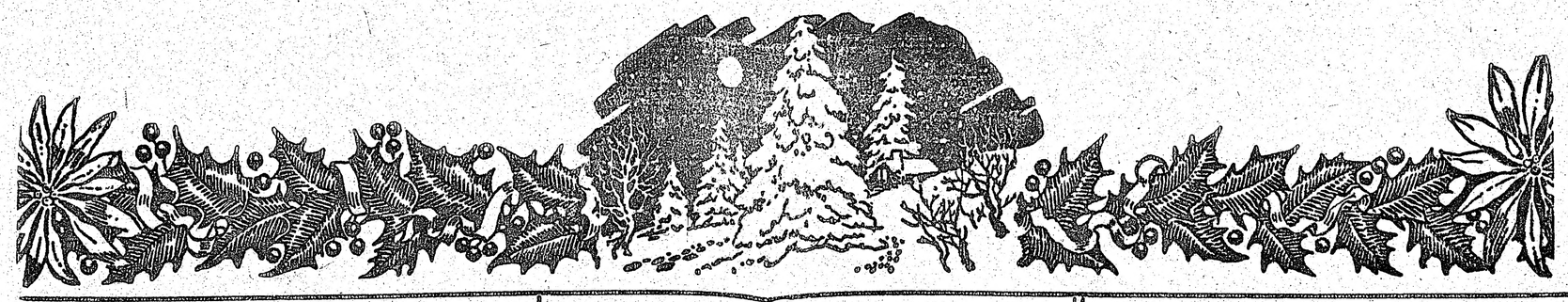

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat soovivad

Eesti Võitlejate Ühingute Liit Kanadas

Toronto Eesti Võitlejate Ühing

Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühing

Montreali Eesti Võitlejate Ühing

Ottawa Eesti Võitlejate Ühing

Koondame oma ühiskonna majandusliku jõu eestluse sihtide teenistusse.

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS

National Estonian Foundation of Canada

Annetus ja pärandussummad vabastatavad tulu- ja pärandimaksust.

958 Broadview Ave. Toronto, Ontario M4K 2R6

HÄID PÜHI JA PARIMAT UUEKS AASTAKS!

Eesti Kirjanike Kooperatiiv

Toronto osindus

Arved Viirlaid

63 GLEN DAVIS CR., TORONTO, ONTARIO

M4E 1X7 — TELEFON 691-9036

Rõõmsaid jõule ja

head uut aastat!

H. LATER & Co. Ltd.

„INSURANCE"

Häid pühi ja head uut aastat eestlastele

soovib

SCANDIA DELICACIES

2079 YONGE ST., TORONTO, ONT.

TELEFON 489-0162

Parimat pühiks ja õnnerikast uut aastat vennasrahvale!

FINN-AUTO

3323 DANFORTH AVE. — TEL. 691-9553

RISTO SAARENVIRTA

PÜHADE RISTSÕNAD

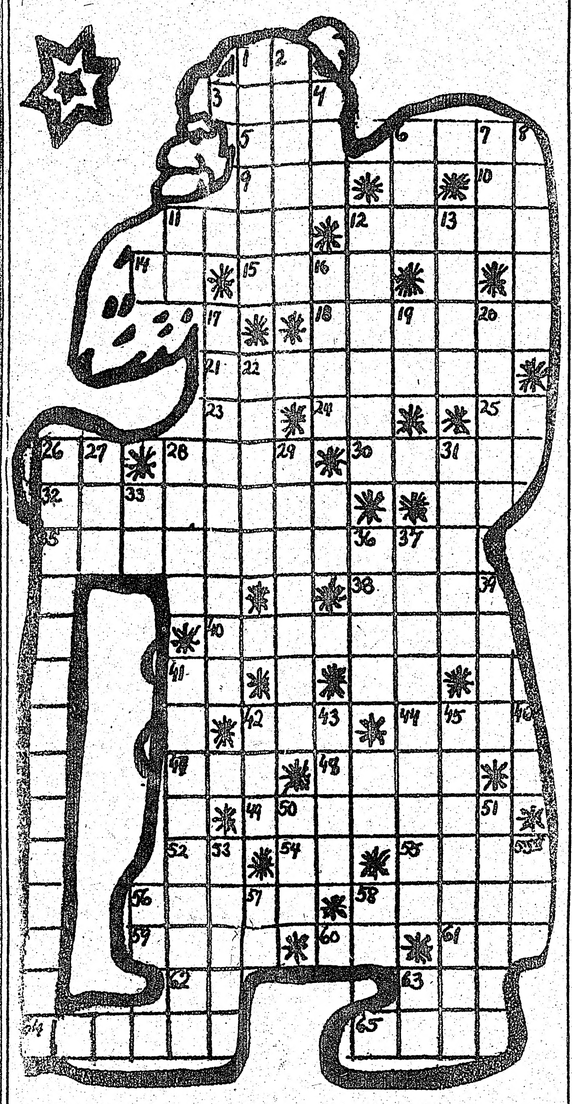

Põikread: 1. Noot, 3. Jõulude aastaaeg, 5. Jõgi Saksamaal, 6. Ingliskeelne lühendvorm jõulude kohta, 9. Kolm tähte järjestikku, 10. Eessõna rootsi keeles, 11. Endine eesti ajaleht, 12. Nimekas prantsuse 19. saj. kirjanik, eesnime esitäht ja nimi, 14. Kaksikvokaal, 15. Eesti luuletaja, 18. Ühel sugupoolel, 21. Jõulud on iga... pühad, 23. Isiklik asesõna, 25. USA osariigi nime lühend, 26. Mõõtühiku lühend, 28. ...us — linn Taanis, 30 Nimi Vanas Testamendis, 32. Seal maal sündis „Püha öö", 35. Betti Alveri teos, 38. ... tunneb eriti rõõmu jõududest, 40. Ajalooline piirkond Iisraelis. 42. Koht, paik, 44. Sepa tööriist, 47. Seda on näiteks kuusk, 48. Sulanud jää, 49. Jeesuse teine nimi, 55 Üksiklane, 56. Jõulupuu ... peale pannakse küünlad, 58. ... ütlev — kääne grammatikas, 59. Toidud, 60. Noot, 61. Jõuludele järgneb ... aasta, 63. Vedelikunõu, 64. Tugev, priske, 65. Arv.

Püstread: 1. Jõululapse ema, 2. Esimene sõna ühe populaarse muusikapala nimes, 4. Lühend loomaarsti tiitlis, 6. Viimased tähed, 7. Merelind, 8. Eesti kirjanduse rajaja 17. sajandil, 11. Kaassõna, 12. Kaugemale, 13. Jõgi Prantsusmaal, 16. Miiigilaul, 17. Sealt saavad voolu mitmesugused aparaadid, 19. Majanduslik lühend, 20. Mehenimi, 22. Inimrass, 26. Ühe jõululaulu algsõnad, 27. Teine, 28. Kohanimi Harjumaal, 29. Edendamas, kasvatamas, 31. Kasutatakse pesemisel, 33. Sinu, 36. Kunstnik Eestist, kelle tööd olid hiljuti näitusel Torontos, 37. Teine sõna ühe jõululaulu alguses, 39. Küpsetatakse pühadeks, 41. Jõuludest lahutamatu, 42. Tühi koht, 43. Oman, 45. Populaarne jõulukink lastele (vanemas keeles), 46. Noot, 50. Vald Harjumaal, 51. Siledaks tegema, 53. Lips on sagedane kink lastelt ..., 55a. Küsimus, 58. Hõige, 63. Jõgi Lätis.

RISTSÕNA NR. 981 LAHENDUS

Põikread: 1. Palitu, 5. Iherus, 9. Kohevil, 10. Alam, 11. Amet, 13. Kava, 15. Veem, 17. Uba, 18. Aroom, 21. Aru, 22. Renee, 23. Arras, 24. Grieg, 25. Elaan, 27. Uudis, 31. Annus, 34. Oiu, 35. Iela, 37. Koer, 38. Elan, 40. Nael, 42. Mandaat, 43. Vajati, 44. Katsed.

Püstread: 1. Pankur, 2. Ikla, 3. Toa, 4 .Uhmer, 5. Ivalo, 6. Him, 7. Elev, 8. Sõrmus, 10. Avan, 12. Tear, 14. Abel Lee, 16. Erariie, 18. Aegna, 19. Orion, 20. Magus, 25. Erimev, 26. Alle, 28. Dool, 29. Surnud, 32. Nenni, 33. Uinak, 36. Alma, 37. Kett, 39. Aat, 41. Aaa.

YOUR Insurance Friend "SERVES YOU FIRST"

Telefon 745-4622

H K INSURANCE AGENCY LTD.

23 WESTMORE DR., STE. 404, REXDALE, ONTARIO M9V 3Y7

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI

JA

HEAD UUT AASTAT!

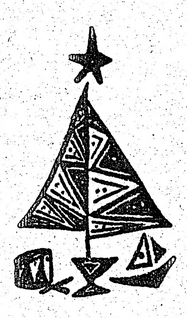

MURRAY E. NEWBIGGING

MATUSEBÜROO

M. Wayne Hamilton

Funeral Director

733 Mount Pleasant Rd.

(lõunapool Eglintoni)

Helistada tel. 489-8811 ◎ 489-8002

HÄID JÕULUPÜHI JA ÕNNERIKAST UUT AASTAT

MEIE EESTI KLIENTIDELE JA SÕPRADELE!

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN

281 DANFORTH AVE. — Tel. 469-3331

Raili ja Erik Sahlberg

Rõõmsaid jõulupühi ja

õnnerikast uut aastat!

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

LEEDU APTEEK JA ROHUKAUPLUS

MARGIS DRUG STORE

498 Roncesvalles Ave. Toronto — Tel. 535-1944

Parimat pühiks ja uueks aastaks vennasrahvale!

V. KANGAS SAUNA HEATER

Box 396, Willowdale, Ontario M2N 5T1 Telefon 222-7142

Häid pühi ja õnne uuel aastal!

PARKWAY BAKERS LTD.

127 MANVILLE RD. UNIT 14, SCARBOROUGH

TEL. 751-0066

Rõõmsaid jõulupühi,
head uut aastat!

Bittner's

Euroopamaitselised toidud
Lihasaadused & delikatessid

Tuntud kõrgekvaliteedilisi ja peenemaitselisi liha- vorsti- ja suitsutussaadusi ning delikatesse
LEIATE MEIE ÄRIDEST!

Peakontor: 21—25 Medulla Ave. Toronto 18, Ont.
Laod: Toronto, Montreal
27 ÄRI: Toronto, Ottawa, Kitchener, Waterloo, Burlington, St. Catharines, Mississauga, London, Oshawa, Pickering

---

Rõõmsaid jõulupühi
ja
head uut aastat!

THE HUNGARIAN VILLAGE

DINING ROOM

Meie ootame teid ungari külalislahkusega oma juurde
Ungari köök ja kuulsad veinid o Õhtuti mustlasmuusika
939 BAY STREET (SUTTON PLACE HOTELLI VASTAS)
Telefon 922-5401, 922-5741

Rõõmsaid jõule ja
head uut aastat!

SOOME ÄRI, TÖÖSTUS JA SUURMÜÜGIÄRI

VIKING FOODS & IMPORTS

133 LAIRD DRIVE, TORONTO M4S 3V5 | TELEFON 425-0450

EESTI ETTEVÕTE

H. K. ELECTRICAL CONTRACTORS Ltd.

396 Hillmount Ave. Toronto, Ont. M6B 1Y8 Telefon: 783:1271
HERBERT KONS

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI JA HEAD UUT AASTAT!

YORK BUSINESS MACHINES
286 Eglinton Ave. West, Toronto, Ont. M4R 1B2
Telefon 481-5673

Rõõmsaid jõulupühi
head uut aastat

EESTI KARUSNAHATÖÖSTUS

LEE FURS

707 Mt. Pleasant Rd. Toronto, Ont. M4S 2N4
Tel. 483-6851

HEAD PÜHI JA ÕNNE UUEL AASTAL!

S & G TIRE SERVICE
459 Roncesvalles Ave. Tel. 534-6602
TORONTO M6R 2N4 MALMSTRÖM & SON

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI
JA
HEAD UUT AASTAT!

LÄTI ÄRI

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave. (Broadview j.) Toronto M4K 1N2 — Tel. 465-9905

A. C. A. EESTI MEHAANIKATÖÖKODA
240 King St. E. Toronto M5A 1K1 Tel. 366-5727
Omanik R. LOIKEN

Rõõmsaid jõulupühi ja reisiderohket uut aastat!

PRIORITY TRAVEL LTD.,

68 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1L1
Korraldame kõiki reisidega seoses olevaid küsimusi
TELEFON (416) 366-3519

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnelikku uut aastat!

DNIPRO FUEL OIL LTD.

83 Sixpoint Rd., Islington, Ont. Tel. 236-1755
905 Barton St. E. Hamilton, Ont. Tel. 549-6934

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat meie eesti sõpradele ja klientidele

soovib

PETIT PARIS
CAKE & COFFEE SHOP INC.

2384 BLOOR ST. WEST, TORONTO, ONT. M6S 1P5
TELEFON 769-9881
PROUA JA HÄRRA ERIC NAUS

Parimat pühiks ja uueks aastaks naaberrahvale!

CREST MOTORS CUSTOM SERVICE
253 MERTON ST. TORONTO, ONT.
TELEFON 485-5537
Omanik SAM MIKELSONS, lätlane

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat!

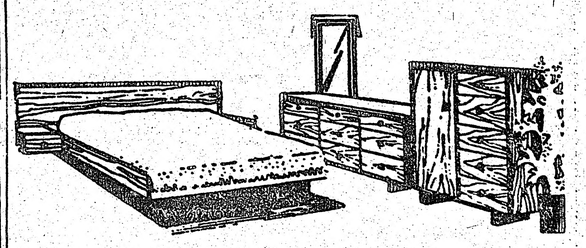

Riiulid, magamistoa-, elutoamööblid, lambid jm.
Suletekid ja tekkide katted jm.

Avatud: esmasp., teisip., neljap., reedel 9—9, kolmap., laup. 9—5

PALJUD ESEMED VÄLJAMÜÜGIL
Astuge sisse ja vaadake ringi!

SWEDISH FURNITURE HOUSE
495-6016

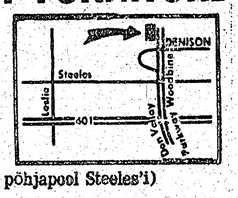

7498 Woodbine Ave. (½ miili põhjapool Steeles'i)

OSL
ORAV STAIRS

TIP TOP AUTO COLLISION

3323 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Telefon 699-6976

Hiiid pühi ja head uut aastat eestlastest sõpradele!

CUSTOM DOORS & WOODWORKING
KARLIS LOTE
164 Willowdale Ave., Willowdale, Ont.
Tel. 222-7117

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI JA HEAD UUT AASTAT!

Soome joogid teie pühadelauale

FINLANDIA

SOOME VODKA

LAKKA

LIKÖÖR

Peenemaitselised veinid, õlled ja viinad Austriast, Saksamaalt, Prantsusmaalt, Hispaaniast, Norrast, Bulgaariast, Jugoslaaviast.

GYAKI AGENCIES
1579 Bloor St. W. Toronto — Tel. 531-9364
PULMAD ☆ PEOD JA BALLID ☆ KOJU TOOMINE

PIKA RASKE HAIGUSE JÄRELE KUSTUS SINU NOOR ELU

OIVI TOIVONEN

Sündinud 10. detsembril 1928 Virumaal
Surnud 16. detsembril 1978 Torontos

Suures kurbuses leinavad Sind

EMA ja ISA
VEND kodumaal perekonnaga
TÄDI, RISTIISA, RISTIEMA ja
SUGULASED kodumaal

Põrm mulda puhkele,
hing isa sülesse!

LAHKUS OOTAMATULT MEIE ARMAS JA SIIRAS SÜDAMESÕBER

OIVI TOIVONEN

Leinavad sügavas kurbuses

HEIMAR JÖGI abikaasaga
EUGEN PAAS abikaasaga
JAAK PUUSEPP abikaasaga
HARRI TRAAGEL abikaasaga
PRIIDU VIITMAA

Puhka rahus
truu ja ustav
virumaa poeg!

VARALAHKUNUD HEAD SÕPRA

OIVI TOIVONEN'i

mälетavad leinas

MEINHARD NIINVEE
ILSE TEITSMANN
MIRALDA TORI
ARNOLD KARU
REET ja JAAN ROOS
VALLI ja JULIUS KARU

KALLIST SUGULAST JA SÕPRA

OIVI TOIVONEN'i

mälestab vaikses leinas

KALJU TORI abikaasaga

NOORT SÕPRA

OIVI TOIVONEN'i

mälestavad kurbuses

Vahused Alandi vetevood,
kokku viisid meil eluteed!

LEIDA ja EDUARD SÖRMUS
KOIDULA ja OLEV RUBERG

OMA USTAVAT KAASVÕITLEJAT

OIVI TOIVONEN'i

sündinud 10. dets. 1928
surnud 16. dets. 1978

mälestab sügavas leinas

TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHING

HEAD SÕPRA VÕRKPALLIAREENILT

OIVI TOIVONEN'i

mälestab

TORONTO SISU MEESKOND

LAHKUS IGAVIKKU MEIE ARMAS ISA, VANAISA JA VANA-VANAISA

ALEKSANDER FRIEDRICH PARVEI

Sündinud 5. septembril 1882 Tartumaal
Surnud 13. detsembril 1978 Austraalias

leinavad kurbuses

Kustus päikse sära
sinu silmadest,
Jumal viis sind ära
valuilmadest.

tütar MARIA ALAVER abikaasa ja lastega
ROLAND OTTAS perega
HELI ja INGRID Torontos

ARMAST VENDA, MEHEVENDA JA ONU

ALEKSANDER FRIEDRICH PARVEI'd

sündinud 1882
surnud 1978 Canberras, Austraalias

leinavad

Armas vend —
läbi 96-aastase kannatusrohke
elurännu olgu Sul rahulik
puhkus lõunaristi all!

õde IDA LELL
vennanaine A. PARVEI ja lapsed
ALEKSANDER PARVEI abikaasa ja lastega
AINO LOODUS abikaasaga
SILVIA FORGUS lastega

ENDIST TORONTO EESTI PÜSSI- JA PÜSTOLIKLUBI ASUTAJALIIGET

FELIKS VAHER'it

mälestab sügavas kurbuses

Puhka rahus võõra maa mullas!

KLUBI JUHATUS ja ASUTAJALIIKMED

Maria Laidoner
surnud

Kodumaalt tulnud teate andmel suri 12. nov. Jämejalas kindral Johan Laidoneri lesk Maria Laidoner ning maeti 18. nov. Tallinna Aleksander Nevski kalmistule oma ema ja poja Michaeli (1913—1928) kõrvale. Poola päritoluga Maria Kruszevskaja abiellus J. Laidoneriga 30. okt. 1911. a. ja küüditati Tallinnast koos kindraliga 20. juulil 1940. a. Nõukogude Liitu. M. Laidoner oli sündinud 7. dets. 1888. a.

ARMAST

RICHARD MESIKÄPP'a

sündinud 10. oktoobril 1906
surnud 12. detsembril 1978 Tallinnas

mälestavad leinas

abikaasa MAALA
ELLI, TÜTAR ja TÜTRETÜTAR perekonnaga
VEND abikaasaga Kodu-Eestis
VEND Torontos

ARMAST

REIN KIVILAHT'e

mälestab

LY OSS

KAUAAEGSET SÕPRA

REIN KIVILAHT'e

mälestavad

NAANI ja RAOUL

ARMAST SÕPRA

REIN KIVILAHT'e

mälestavad leinas

RIIDO ja REELI MERISTU perekonnaga
FELIX ja EVELYN KOOP perekonnaga
NADEZDA KOOP

KALLIST SUGULAST

JÜRI WIDRIK'ut

mälestavad

JAAN OAD perega
MIHKEL OAD perega
ELMAR OAD perega

VARALAHKUNUD ARMAST

REIN KIVILAHT'e

mälestavad

ELLY ja ELMAR HAAB
ARTHUR BROWN perekonnaga

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8802

KIRIKUD

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Luteri kirik, (Bloor ja Indian Rd.)
Õp. T. Nõmmik, 501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2. Tel. 483-2478.

JÕULULAUPÄEVAL, 24. detsembril ESIMENE JÕULUTEENISTUS kell 3.00 p.l. VIRGINIA UNITED KIRIKUS (Hwy 48 ja Royal Beach Rd. nurgal). Teenib piiskop K. Raudsepp.

TEINE JÕULUTEENISTUS kell 4.00 p.l. koguduse tavalises kirikus. Teenib kog. õpetaja, solist H. Betlem.

Vana-aasta õhtul, 31. dets. kell 4.00 p.l. JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA. Solist T. Norheim.

ÕPETAJA KONETUNNID on teisipäeviti kell 6—7.30 õpetaja kodus. Muul ajal kokkuleppel.

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto (Sherbourne'i allmaajaam on kiriku kõrval).
Õpetaja O. Gnadenteich, 112 Fallingbrook Rd., Scarborough, Ont.
Telefon 698-7977 või 766-7853.
kantseleis, telefon 921-9417.

JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS on 24. dets. kell 4 p.l..

VANAAASTA-ÕHTU JUMALATEENISTUS armulauaga on 31. dets. kell 4 p.l.

Kõnetunnid on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8 kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

EESTI EV.-LUTERI USU PEETRI KOGUDUS TORONTOS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto
M4P 2L1. Kiriku tel 483-5847
Õp. Oskar Puhm
34 Dinnick Cres., Toronto
M4N 1L8 tel. 483-4103

JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUSED:

I teenistus pühapäeval, 24. detsembril kell 1 p.l. Laulab pühapäevakooli koor Margit Viia juhatusel. Laulusolist Evi Valge. Viiulisolist Marja-Leena Roos.

II teenistus pühapäeval, 24. detsembril kell 3 p.l. Laulusolist Rosemarie Lindau. Viiulisolist Marianne Urke.

III teenistus pühapäeval, 24. detsembril kell 5 p.l. Laulab Noortekoor Lootus Rosemarie Lindau juhatusel. Viiulisolist Karen Lenk.

Kõigil kolme jumalateenistusel mängib instrumentaal-ansambel Inga Korjuse juhatusel. Harpsikordil Heidi Klamas. Teenib õp. Oskar Puhm.

ESIMESE JÕULUPÜHA JUMALATEENISTUS 25. detsembril kell 11 hommikul. Solist Lydia Kööp. Harpsikordil Tiina-Ly Haamer.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kella 6—8 õhtul. Tel. 483-5847, 483-4103.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church, 45 Davenport Rd.
Juhatajana H. Söderholm
177 Blantyre Ave., Scarboro, Ont. M1N 2R6. Tel. 691-3184.

Pühap., 24. dets. kell 3 p.l. JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS. Kõneleb H. Söderholm.

Esmasp., 25. dets. kell 11 e.l. JÕULUPÄEVA JUMALATEENISTUS. Kõneleb G. Pitka.

Pühap., 31. dets. kell 3 p.l. MISJONIKOOSOLEK. Kõneleb aafrika misjonär E. Molin.

Esmasp., 1. jaan. kell 11 e.l. UUE-AASTA JUMALATEENISTUS. Tunnistused, kõneleb H. Söderholm.

Koosolekul esinevad lauljad.

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS
Carltoni ja Jarvise nurgal
Õpetaja Andres Taul
Toronto, Ont. M6G 3K6
17 Frank Cresc.
Tel. 656-5248, kirik 923-5172

Pühapäeval, 24. dets. kell 4 p.l. JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS. Laulab koguduse segakoor, solist Tamara Norheim.

Esmaspäeval, 25. detsembril JÕULUPÜHA JUMALATEENISTUS kell 12 päeval.

Pühap., 31. dets. JUMALATEENISTUS kell 5 p.l. armulauaga Solist Lydia Kööp. Jutlustab õp. Elmar Pähn.

Esmasp., 1. jaan. UUE-AASTA JUMALATEENISTUS kell 12 p. Jutlustab õp. E. Pähn.

Õp. A. Taul viibib aastavahetusel külalisõpetajana Vancouveris.

Õpetaja kõnetunnid teisip. ja neljap. 6—8 õ. kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
10 Lamport Ave. Apt. 307
Toronto 5, Ont. M4W 1S6
Tel. 961-8391

„VABADUSE KUULUTUSE" raadiosaated igal pühapäeval kell 3—3.30 p. l. WHLD 1270 kc.

Pühap., 24. dets. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS, kõneleb V. Krabi, naiskoor. Kell 5 õ. JÕULULAUPÄEVA JUMALATEENISTUS kiiünlavalgel. Kõneleb K. Raid, noortekoor ja „Calgary trio".

Esmasp., 25. dets. kell 11 JÕULUPÜHA JUMALATEENISTUS. K. Raid, segakoor. Kell 6 õ. JÕULULAULUDE ÕHTU küünlavalgel. Koorid, solist P. Hanslep, kõne E. Toompuu.

Pühap., 31. dets. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. H. Eller, K. Raid tshellol. Kell 7 õ. PEREKONNAÕHTU. Õhtusöök, ettekanded, palutakse regstreerida. Kell 11 õ. AASTAVAHETUSE PALVETEENISTUS. K. Raid, solist A. Kaups.

Esmasp., 1. jaan. kell 11 homm. UUS-AASTA JUMALATEENISTUS. K. Raid, meeskoor, Issanda surma mälestamine.

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS
Tel. 461-2077
562 Jones Ave., Toronto 6, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.,
Toronto 6, Ont.
Tel. 463-6223

Pühap., 24. dets. kell 11 homm. perekondlik JÕULUJUMALATEENISTUS. Kõneleb dr. B. M. Hartley. Lauluettekandeid noortelt ja segakoorilt.

Esmasp., 25. dets. kell 11 homm. JÕULUJUMALATEENISTUS. Kõnelevad H. Sepp ja A. Ehasoo. Laulab segakoor.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
R. R. 5, Orangeville, Ontario
Praost E. Lepik
Tel. 1-519-941-4309

JÕULUJUMALATEENISTUS toimub pühap., 24. dets. kell 11 homm. Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab preester E. Lepik. Laulab koguduse laulukoor G. Raagi juhatusel. Solist pr. Erika Solom ja orelil Inga-Pia Korjus. Laululehed.

Uue-aasta JUMALATEENISTUS peetakse Peetri kirikus 1. jaan. kell 1 p. Teenib preester E. Lepik, laulab koguduse laulukoor G. Raagi juhatusel.

Detsembri alul toimus Toronto Eesti Majas mitu samaaegset üritust. Üheks neist oli Vello Hubeli pastellmaalide näitus, kus motiivideks olid tuttavad kohad Seedriorult, Jõekäärult ja Muskokast. Pildil V. Hubel oma tööde ees. Foto: Vaba Eestlane

Kui uueaasta projektiks on uus saun või endise uuendamine, siis eelkõige tuluvuge

VI-RA elektri-saunaahjudega

Hel. tööstus 889-8363, kodus 223-2263

Rahvarohke jõuluõhtu

Toronto Eesti Maja suures saalis toimus möödunud neljapäeval traditsiooniline Eesti Pensionäride klubi jõulu-koosviibimine. Kohvilauas nautis rikkalikku eeskava ligemale 450 osavõtjat, nende hulgas kanada külalistena Toronto linnanõunikud Tom Clifford ja Thomas A. Wardle.

Koosviibimisele ütles avasõna klubi esinaine Frieda Terts, kes ühtlasi tutvustas külalisi ja ütles neile teretulemast. Pärast jõulukoraali „Ma tulen taevast ülevalt" pidas vaimuliku talituse värske klubi liige õpetaja E. Pähn,

kes oma kaasakiskuvas kõnes viis kuulajaskonna tagasi Kodu-Eesti radadele ja säravate jõulukiiünalde juurde.

Õpetaja manas kuulajate silmade ette paksu lumevaibaga kaetud eesti metsad, väljad ning tema sõnade mõjul hakkasid kuuljate kõrvus helisema kodukiriku kellad jõuluõhtul. Ta meenutas ka oma õpetusi, kes ütles oma pojale: „Mõtle poeg, kes sa oled. Sa oled Jumala suure riigi liige — sa oled „eestlane". Jutluse lõpul luges õpetaja ette Kodu-Eestist keerulisi teid kaudu saabunud jõulutervituse, mida kuulati suure huvi ja tähelepanuga.

Klubi Naiskoor esines oma uue juhi Leida Pilt'i juhatusel ja esitas kava kohaselt neli jõululaulu, mida täiendati veel ühe lisapalaga.

Pärast lauluettekandeid esinesid „Kungla" noored rahvatantsijad Toomas Kütti juhatusel ja Allan Liiki akordionihelide saatel nelja rahvatantsuga.

Nii laulukoor kui ka tantsijad said teenitud kiiduavalduste osaliseks. Toomas Kütti oma sõnavõtus tutvustas ühtlasi „Kungla" rahvatantsurühma ja kinnitas, et see saab tuleval aastal 30. aastaseks, mis puhul korraldatakse terve rida üritusi. Ta palus neid üritusi toetada ja külastada.

Klubi esinaine teatas, et õhtul viibib ka kolm kauget külalist — pr. E. Tomson Montrealist, pr. M. Väli Stokholmist ja R. Saaring Buenos Airesest, kes andsid edasi oma kodukohtade eestlaste tervitused. Pr. E. Tomson tervitas Montreali Eesti Pensionäride Klubi nimel, mainides,

et nende klubil on 143 liiget, kuid liikmete arv kasvab pidevalt.

P. M. Väli mainis, et Stokholmis ei ole kunagi nii suuri eestlaste kokkutulekuid nagu seda oli Toronto eesti pensionäride jõuluõhtu ehkki Rootsi pealinnas elab sama palju eestlasi nagu Torontos. Kõik külalised said sooja vastuvõtu ja aplausi osalisteks.

Pärast jõulumehe tulekut ja kinkepakkide väljajagamist teatas esinaine Frieda Terts, et järgmine koosviibimine kohvilauas toimub 1979. aasta 18. jaanuaril. Võimlemisrüm jatkab oma tegevust 8. jaanuaril. Esinaine tänas ühtlasi kõiki õhtu korraldajaid ja abistajaid ning soovis kõigile rõõmsaid pühi ja head uut aastat.

J. S—gi

TORONTO EESTI ADVENTKOGUDUS
Christuskirches,
804 Broadview Avenue
Christus Kirches.
691-2848

Laupäeval, 23. dets. kell 9.30 homm. PIIBLIKLASS ainel „Pühavaimu vastu patustamine". JUMALATEENISTUS kell 11 homm. Jutluse teema „Esimene ja teine advent". Eestpalvesoovid.

Laupäeval, 30. dets. kell 9.30 homm. JUMALATEENISTUS. Jutlustab pastor Aka. Kell 11 piibliklass. Aasta lõputeenistus. Kõik kutsutud!

ESIMENE EESTI EV. LUTH. KOGUDUS HAMILTONIS
Kirik: 18 Victoria Ave. S.
Hamilton, Ont. L8N 2S6
Õpetaja T. Nõmmik,
3 Mapleside Ave. Hamilton Ont. L8P 3Y4, tel. 527-0410.

Jõululaupäeval, 24. dets. kell 1 p.l. JÕULUTEENISTUS KITCHENER-WATERLOOS, St. John'i luteriusu kirikus, 22 Willow St. Waterloo. Teenivad Hans Kivi ja õp. T. Nõmmik, orelil Aino Pähn. Laululehed.

JÕULUÕHTU LITURGILINE JUMALATEENISTUS HAMILTONIS, 24. dets. kell 7 õhtul St. Marks Anglikani kirikus (Bay ja Hunteri nurgal). Teenib koguduse õpetaja. Laulavad H. E. S. Segakoor ja „Helletajad" O. Kopvillemi juhatusel. Orelil Eva Rammo. Laululehed.

Vana-aasta viimane jumalateenistus armulauaga laupäeval. 30. dets. kell 6 õhtul kog. tavalises kirikus. Solist Hilda Sepp, orelil Jaak Kivik.

ÕPETAJA KÕNETUNNID iga esmaspäeval kell 6.00—8.00 õhtul kiriklas, 3 Mapleside ave., Hamilton.

Soovime kõigile sugulastele ja sõpradele
HÄID PÜHI ja ÕNNELIKKU UUT AASTAT!
Aleksander, Martha ja Mary-Liis Randsalu

Parimaid soove
JÕULUKS ja UUEKS AASTAKS!
Heino ja Ellen Jõe

KAASMAALASTELE
Häid pühi ja head uut aastat!
Soovib
Tamara Norheim lastega

Soovime sõpradele ja tuttavatele rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!
Karl Koplus abikaasaga

Soovime kõigile kaasmaalastele rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat!
Edmontoni Eesti Selts

HÄID PÜHI JA PARIMAT UUEKS AASTAKS!
EKBERG's UPHOLSTERING & INTERIOR
128 Manville Rd. Tel. 755-9154
Scarboro, Ont. M1L 4J5 kodus 757-9269

Häid jõulupühi ja head uut aastat
soovib
ESTO CONSTRUCTION
Co. Ltd.

THE NORTHERN LIGHTS
Kodusisustus ja kinkeesemed
Külastage meie uut äri ja ostke jõuluks midagi ilusat kodule või kingiks.
★ Värvirikkad, praktilised, kergesti korraskoitavad RULOOD SOOMEST. Tahame ruumi teha uutele kaupadele, ja sellepärast müüme 20% HINNAALANDUSEGA.
★ Samal põhjusel müüme ka SOOME 100% VILLASEID NOMAD VAIPU (pestavad ja pikakarvalised, sobivad ka voodikatteiks) 40% HINNAALANDUSEGA.
★ PÕDRANAHAD JA -SARVED kamina dekoratsiooniks või mujale teie kodus.
★ Suures valikus lamba- või hundinahast mütse (läki-läki), lambanahkseid kindaid, sokke, tuhvleid, lapimaa jakke, soome kristalli, mänguasju, nukke, soome pusse, jõudekoratsioone jm.
THE NORTHERN LIGHTS
3340 YONGE ST. (Fairlawn'i lähedal) TORONTO
TELEFONID 483-1293 & 421-2115
Avatud: teisip. — neljap. 10—6, reedel 10—8, laup. 10—6, esmasp. suletud.

Uuendage „Vaba Eestlase" tellimine 1979. aastaks!
Hoidke elavana Põhja-Ameerika ainuke kaks korda nädalas ilmuv eestikeelne ajaleht — tellige „Vaba Eestlast"
Tellimiskupong lk. 3

Parimat pühiks ja uueks aastaks vennasrahvale!

FINN TASTE BAKERY

7 GRANTBROOK AVE. (FINCH PLAZA) WILLOWDALE
(Finchi nurgal, Bathursti ja Yonge vahel)
TELEFON 225-0824

Häid jõulupühi ja head uut aastat!

SEAWAY MEAT MARKET

1960 QUEEN ST. E., TORONTO M4L 1H8 TEL. 691-2661
FRED FRITZ

Häid pühi ja head uut aastat

Fenno Sauna Enterprises Ltd.

Tööstus: 124 Manville Rd., Scarboro, Ont. M1L 4Y5
Telefonid 759-3935, 494-8573

PARIMAT PÜHIKS JA UUEKS AASTAKS!

NIGUL VIRRO

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto, Ont. M4S 2A2
Tel. 487-2147

Häid jõulupühi ja head uut aastat!

ANNETTE BAKERY

Eesti pagari- ja kondiitritööstus
45 Algie Ave., Toronto, Ont. M8Z 5J9 255-6791

Toimetusele saadetud kirjandus

SIDEMEES — Jõulud 1978. Vancouveri Eesti Ühendatud Koguduse ajakiri. Sisus: A. Proos „Jõulutäht südames", T. Proos „Kadunud viis", O. T. „Teda kuulake!", luuletused „Aasta läbi" ja I. V. „Jälle on saabunud..." Väga detailne koguduse elu ja tegevuse kroonika 1978. aastal „Möödunut meenutades 1978", lõpuks informatsiooni ja jõulutervitajate nimekiri.

NEWSLETTER from BEHIND THE IRON CURTAIN nr. 498/499 — Juuli/oktoober 1978. Reports on Communist Activities in Eastern Europe. Eesti ja Läti Rahvusfondide ingliskeelne bülletään viimase aja sündmustest Balti riikides.

ADVOKAADID

ENN ALFRED

ADVOKAAT-NOTAR
Room 1912, Royal Trust Tower,
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto
Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

Küsige meilt tasuta broshüüri „HOTPERT" saunaahjude üle.

SAUNA-CRAFT

443 WHITMORE AVE., TORONTO,
ONT. M6E 2N6
Telefon 787-8606
Helistada igal ajal

JAAN ALMER

KATUSETÖÖD

Tel. 699-5295
Teeme uusi ja parandame vanu
nii linnas kui ka suvilates

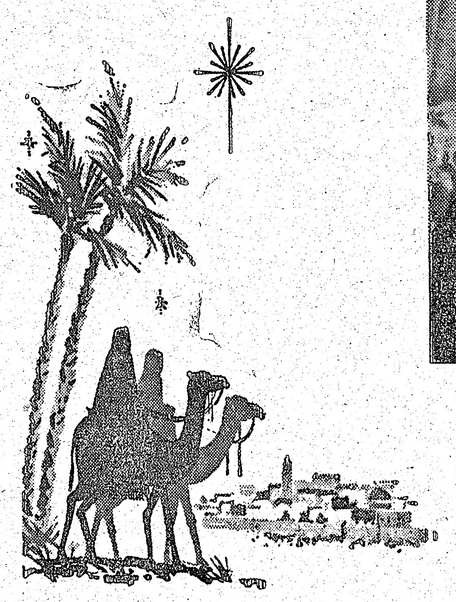

Minu sooviks oleks, et rõõmusõnum „Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu inimeste seas, kelledest temal on hea meel" kõlaks ka nüüd nagu Petlemmas ning tooks pühade ajal rahu ja armastust kõigile.

Ma soovin samuti, et JEESUSLAPS õnnistaks teid ja teie perekondi ning juhiks teid uude aastasse.

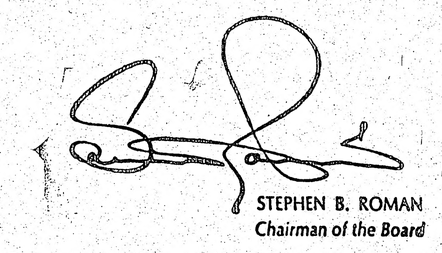

STEPHEN B. ROMAN
Chairman of the Board

DENISON MINES LIMITED
TORONTO, CANADA

Ei käinud „pühaku" haual

Neljanda kursuse üliõpilane Riia ülikoolis Aldis Almanis visati ülikoolist välja „ebasündsa käitumise" pärast välismaal.

Grupp Riia üliõpilasi, nende hulgas Almanis, oli käinud Londonis ekskursioonil. Tagasi jõudnud tõstis üks kommunistlikult meelestatud üliõpilane kaebuse Almanise vastu, et ta oli tõrkunud kaasa tulemast, kui üliõpilased läksid ühele Londoni kalmistule Karl Marxi hauda vaatama.

Kekkonen keeldus rääkimast oma järglasest

OSLO — Soome president Urho Kekkonen keeldus vastamast norra ajalehe „Dagbladet'ile", kui viimase reporter küsis, kes võiks tema järglasena olla Soome presidendiks. Kekkonen vastas ainult, et on selge, et on mitmeid kandidaate ja on parim selle asjaga oodata. Ta ei nimetatud vestluses ühegi sobiva kandidaadi nime.

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.

Chartered Accountant
55 University Ave., Ste. 600
Toronto, Ont. M5J 2H7
Tel. 862-7115

TÕNIS ja MAI MIGAGU

MEIE MEHED KUI METSAPULLID

Romaan vanast armsast Pärnust

6.

„Tubli, kaubad on koos! Protsessi ootel viime läbi operatsiooni, mida biljardimängijate keeles nimetatakse „duplee nurka" — sihid ühele poole, aga pall lendab sootu teisale."

Vanamees tasandas häält: „Pane nüüd tähele! Me muudame sind lühikeseks ajaks Riia sakslaseks või sakslastunud lätlaseks, kes ei mõista sõnagi eesti keelt. Veame sakslasi ja saksikuid ninapidi, omavahel oleme muidugi eestlased."

„Kas sa niisuguse võltsmänguga ei meelita mind kõverale teele?"

„Ise oled advokaat ja tahad käia sirget teed! Suurimaid valetajaid kui advokaadid ei olegi, vahest ehk ainult pastorid. Kõik nad luiskavad täiesti legaalselt. Kui advokaadil tuleb kohtus kaitsta paatunud kelmi, ei ole süütumat ega ausamat inimest kui tema klient."

Vanahärra Leisiku jutt hakkas mulle tegema nalja.

„Meie plaani juurde tagasi minnes võin kinnitada, et mu ettepanek on täiesti ohuta. See on vaid väike manööver, kuidas eestlastele üht häält juurde muretseda. Pärnu sakslaste ja eestlaste vahel käib kõva võitlus linnavolikogu valimiste pärast tuleval aastal. Hääleõigus on igal majaomanikul. Sellepärast tahavad eestlased ära osta kõik müügiletulevad majad, eriti kui omanik on kadakasaks. Sakslased katsuvad seda takistada ja löövad kaikaid kodaraisse. Mul olid ühe majomanikuga juba kaubad koos, kuid sakslased rääkisid prouale aga pähe, et maja võib müüa ainult sakslastele. Ja seal majas valitseb naine. Sina oled nüüd see sakslane, kes maja ära ostab."

Hämmastusin: „Mina? Paljas poiss! Millega mina ostan?"

„Minu rahaga!"

„See ei lähe! Saaksin suure võla kaela."

Vanamees muigas: „Linnapojake! Äritehingutest ja nõksudest ei ole sul aimugi. Asi on lihtsam kui lihtne. Saad minult raha ja annad mulle obligatsiooni. Selle müün pangale ja saan raha tagasi."

„Aga mul on suur võlg kaelas ja protsendid tulevad pealekauba."

Kui olime jälle kolmekesi koos, sattus vanamees jutuhoogu:

„Sa, Marta, kohkusid vist küll, kui said telegrammi. Mu haiguseplaan tekkis järsku. Tõuke selleks andis Juuli. Külmetasin ja heitsin voodisse. Tüdruk hakkas kohe kärsitult liikuma, nagu oleks tal hambavalu või tulline kartul suus. Iga natukese aja pärast käis küsimas, kas haigus läheb raskemaks. Asi tundus kahtlane — Juuli ei ole muidu sugugi härda südamega. Keegi pidi olema mu tervisest huvitatud. Tahtsin teada, kes too osavõtlik hing on.

Ütlesin Juulile: „Vist on surm suu juures. Valud on suured, aga ini veelgi vägevam. Kardan, et ma ei jõua enam testamenti teha. Ole hea laps, käse valitsejal saata linna doktor Kuke järele ja kutsuda Marta telegrammiga koju!"

Seadnud end paremini istuma, jätkas vanamees: „Kui doktor Kukk saabus, küsisin talt, kas tal on tulnud arstida ka terveid."

„Küllalt!" vastas Kukk naerdes. „Suurem osa on haiged ainult ettekujutuses."

„Mina olen üks säärastest, aga mu haigus on diplomaatiline. Oma külmetuse arstisin juba konjakiga terveks. Teiste ees mängin surevat haiget ja teie peate mind selle juures aitama!"

„Kõige pealt tahan näha, kuidas on lugu teie diplomaatilise haigusega."

Ta uuris mind põhjalikult. Siis tuli otsus: „Terve kui purikas!"

Juhtisin ta tähelepanu oma vanale jooksvale, mis vahetevahel närib sääri ja ta kirjutas mulle igaks juhuks välja mudavannid. Need sobivad praegu hästi meie plaanidega.

Kukk jäi mu voodi juurde terveks tunniks ja lõbustas mind anekdootidega — ta on suurepärane humorist. Lahkudes küsis ta, mida ta peab ütlema teistele.

„Teil ei ole vaja lausuda sõnagi! Kui keegi mu tervise kohta huvi tunneb, siis raputage ainult pead. Hädakorral aidake end välja kahe sõnaga — arsti saladus! Tean, et te pole naljasolkija."

Arst lahkunud, oli Juuli kohe voodi ääres ja päris õhinal:

„Mis tohtor ütles?"

„Käskis kiiresti testamendi teha."

„Kas ta rohtu ei kirjutanud?"

„Siin ei aitavat enam ükski rohi. Jäta nüüd mind rahule! Mind vaevab kange uni."

Ta käis veel paar korda mind kõnetamas, aga magasin kui kott.

Mõne aja pärast kuulsin kõrvaltoas sumbutatud jutuajamist. Hääle järgi otsustades rääkis Juuli Torbitsa jõmpsikaga. „Mis on tollel õunavargal siin tegemist?" mõtlesin ja kikitasin kõrvu. Jutt oli umbes järgmine:

„Kas kõik olid kodus?" küsis Juuli.

„Teised olid kodus, kapten Gross mitte — kõnelesin prouaga."

„Kas testamendist ja tohtrist tegid juttu?"

„Muidugi. Kõik lubasid ise tulla haiget vaatama."

„Kas jootraha said?"

„Kapteniproua andis terve rubla, mõisavalitseja viiskümmend kopikat, kaupmees ainult kakskümmendviis."

„Niisugune ihnuskoll!"

„Nii siis on mul oodata külla armsaid sugulasi, kes seni ei ole tõstnud jalga üle mu lävе. Pea meeles, Villu! Kui nad tulevad, oled sa umbkeelne sakslane. Siis nad võivad sinu kuuldes vabalt rääkida, mis neil on südamel. Pärast on meil hea omavahel naerda."

Küsisin: „Mis kanad sul sugulastega katkuda on?"

„Sellest saad aru alles siis, kui olen sulle jutustanud oma eluloo. Marta, jää kah kuulama! Sa tead juba mõndagi, aga ega ma vist kõike seletanud ei ole."

4. Trepp pöörakutega

Peremees alustas: „Minu elukäik teeb pöörakuid kui trepp, mis viib üles vinkadi-vänkadi.

Nagu te teate, on mu nimi Ismael Leisik, aga peaks isa järele olema Stein. Olen tüdrukulaps ehk värdjas, nagu rahvas seda kutsub. Vanaisa Kotlep oli rikas ja uhke mees, Papissaare omanik. Kui ta kuulis, et ta vanem tütar kutsariga ootab last, tõukas ta tütre perekonnast välja. Isa ja ema leidsid tööd Pärnus Frantzeni linakontoris ja abiellusid, kui ema sai täisealiseks. Kuid Leisikute perekond pidas meid ikkagi häbiplekiks.

Mul oli õnnelik lapsepõli. Frantzenid kohtlesid oma teenijaid hästi. Vana Frantzen võttis mu varakult kontorisse jooksupoisiks ja laskis mul käia saksa elementaarkoolis, kus õpetati ka vene keelt."

(Järgneb)

Montreali Kunsti- ja Käsitööde Näituse avamisel, 2. dets. Paremal näituse avaja Hille Sutt.
Foto: Meeme Sultson

„Kalevi" lipkond püsib tugevana

Traditsiooniline vanematepäev Vana Andrese kiriku saalis

Pühapäeva, 3. detsembri õhtul kogunes „Kalev'i" pere Vana Andrese kiriku saali traditsioonilise vanematepäeva tähistamiseks. Lipkonna rivis märssis saali 10 hundut ja 28 skauti. Poiste vanemaid ja lipkonna juhtkonna liikmeid oli kokku kohal viiekümne ümber.

„Tuli valgustab, tuli soendab, tuli ühendab", ütlesid küünlaid süütades hundu Peeter Roose ja skaudid Sulev Martin ja Ilmar Kütt.

Lipkonna vaimulik nskm Andres Taul tuletas meelde jõulukuu algust. Ta mainis, et inimesed võivad kergesti jõulude sisu oma pingeliste materiaalsete toimetustega ära rikkuda.

Palju saaks jõulutunnet parandada kui vähemtähtsad asjad kõrvale jäetakse ja rohkem rõhku sisule pannakse.

„Kalevi" hundude juhi nskm Margus Tae ja hundujuhtide Aime Nurmse, Maret Tae ja Erika Jõgi juuresolekul andsid hundu lubaduse Ricky Hiir, Tõnu Erik Jaason, Mickey Saarna ja Madis Saks.

Eesti Skautide Malev Kanadas juht skm Silver Kask luges ette Maleva ringkirja, milles oli esile tõstetud skautide-hundude tegevuse sisu — igapädalane koondus, linnamäng, suvine väike laager ja kanuuretk, kus kasvab püsiv sõprus.

Ja muidugi kodu — isa emaga, kes hoolitsedes sõidavad maha lugematud kilomeetrid, rabavad oma käed rakku laagrialade korrastamisega ja aitavad kaasa majanduslikult lipkonna varustuse muretsemisel.

Palju tänu Sulle, ema ja isa!

Lipkonna juht nskm Peeter Loite tutvustas tänavust „Kalevi" juhtkonda, mille järele spordijuht nskm Arvu Oiling lipkonna spordielust pajatas. Ta andis skaut Robert Saarna'le üle auhinna 4. koha saavutamise eest Toronto Eesti Püssi- ja Püstoliklubi võistlustel. Ta kutsus välja lipkonna meeskonna, kes ülekanadalistel Kanada skautide laskevõistlustel Pepsi-Cola karikale saavutasid 3. koha ja palus neid lipkonna juhile üle anda lipkonna kodu seinale kinnitamiseks seda saavutust tähistava seinaplaadi.

Pikaajalise teenistuse medali sai skm Valter Piigli, kellele selle üle andis lipkonna vanem skm Enn Kiilaspea.

Nskm Margus Tae tegi teatavaks High Pargis 4. novembril toimunud ülemalevalise orienteerumisevõistluse tulemused, kus „Kalevi" Taarapoegade hunduparviku must pesa pesavana Raimo Karhunen'i juhtimisel tuli 1. kohale, sinine pesa pesavana Ronald Liigso'ga eesotsas 3. kohale ja roheline pesa pesavana Erik Türk'i juhtimisel 4. kohale.

Skautide 3,5 km orienteerumisjooksus „Kalevi" skaudid Eric Halling, Ricky Tae ja Lennart Tralla 1. kohale.

Margus Tae andis ülevaate Toronto Eesti Skaudisõprade Seltsi ülesandest ja tegevusest ühtlasi kutsudes vanemaid üles seltsi liikmeks astuma.

Mereskautide rühma „Vambola" vanem skm Raul Olo luges ette „proklamatsiooni" merevalitsejalt Neptunilt, milles nskm Martin Jõgi ja nskm Margus Tae ülendati maarottidest „tiiger-haideks".

Lipkonna vanem skm Enn Kiilaspea kinnitas, et „Kalevi" lipkonna elu käib edasi nagu ikka ja vanasti.

Kogu lipkonna liikmete arv püsib umbes samal tasemel — tänavu on lipkonnas 121 liiget (vanaskaudid „Leegionärid" on omaette nimekirjas).

Ta ergutas vanemaid oma poegi tugevalt toetama skautide Õnnetaalri levitamisel, kuna poisid on suuremalt jaolt häbelikud ja see ei lähe neil nii lihtsalt. Õnnetaaler on ainuke eesti skautluse sissetulekuallikas peale selle vähese ülejäägi, mis laekub liikmemaksudest.

Vanemate kogu juhatuse esimehe Leo Esken'i kinnitusel on kõik eelmise tegevusaasta juhatuse liikmed nõustunud oma tänuväärset tööd ka tänavu edasi tegema.

Ta oksjoneeris välja suitsusingi, kus põneva pakkumise lõpuks singi omanikuks sai lipkonna vanem Enn Kiilaspea. Oksjonist laekus lipkonna tegevuseks $96.—.

Vanematekogu hoolitsusel ja lipk. pereema Susanne Kolga juhatusel oli ülesseatud isuäratav kohvilaud.

Theatre Ontario kuulutas välja Kanada suurima näidendivõistluse

TORONTO — Theatre Ontario kuulutas välja suurima näidendite võistluse, mis kunagi Kanadas peetud. Kaheaastane Ontario Playwrights' Showcase on ette näinud 5000-dollarilise auhinna igas kuues Ontario provintsi piirkonnas elavale osavõtjale ja kõik auhinnatud näidendid lavastatakse professionaalsete teatrite poolt nende piirkondades. Haripunktiks sellel võistlusel on 1980. a. novembris peetav Festival Week (Pidustuste Nädal), mis peetakse Torontos Hart House teatris, kus tulevad esitamisele kõik auhinnatud tööd koos mitme lähedase teatrialase sündmusega.

Zhiriid töötavad kahes astmes. Esimeses tunnustatud Kanada teatrispetsialistid valivad sisse saadetud töödest paremad, mis saadud hiljemalt 1. sept. 1979. a. Teine teatriasjatundjaist zhiirii valib lõpuvalikule pääsenuist kuus võitjat, igast piirkonnast ühe. Selle järel professionaalsed näitejuhid, lavakujundajad ja näitlejad töötavad koos kohalike Theatre Ontario liikmetega ja teistega, kes soovivad lavastustele kaasa aidata igas võitja kodupiirkonnas. Mõne kuu jooksul valmivad lavastused esinemisküpseiks ja esitatakse Hart House'is, nimetatud Pidustuste Nädalal.

Ontario Playwright Showcase on avatud igale Ontario elanikule. Käsikirjad ei tohi varem olla avaldatud ega lavastatud. Sissesaadetud tööd peavad jääma anonüümseiks ja täitma õhtuse kava ükskõik mis zhanris. Katkeid originaalsest Kanada materjalist on lubatud kasutada originaalse autori loal.

Võistlusest huvitatuile annab täiendavat materjali Eesti Rahvusteater Kanadas. Küsimused saata välissekretärile Elsa Vellnerile, 27 Lawnview Drive, Willowdale, Ont. M2N 5J9 või telefonil 223-6927.

Toronto skautlipkond Kalevi „Taara" rühm sooritas hiljuti väljasõidu Kotkajärvele, kus nauditi sügisest loodust ning tutvuneti esmaabi andmise operatsioonidega. Pildil näeme noori pärast matka Kalevi Kantsis keha kinnitamas.

Rõõmsaid jõulupühi ja
head uut aastat meie klientidele!

TORONTON SUOMALAINEN OSUUSPANKKI
(TORONTO SOOME ÜHISPANK)
191 EGLINTON AVENUE EAST, TORONTO, M4P 1K1
TELEFON 486-1533

Ilusaid pühi ja õnnerikast uut aastat sõpradele ja klientidele
soovib

OMA PRESS'i pere
135 TECUMSETH ST., TORONTO, ONT. — TEL. 368-3304

Parimat pühiks ja uueks aastaks!

CANFLEX LIMITED
788 KING STREET WEST
TORONTO, ONTARIO M5V 1N6
TELEFON 368-1163

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnelikku uut aastat vennasrahvale!

SAMPO SAUNA
1413 KINGSTON RD., SCARBORO TELEFON 691-2297
BURKS FALLS, HWY 520, ONT. TEL. 1-705-382-3520

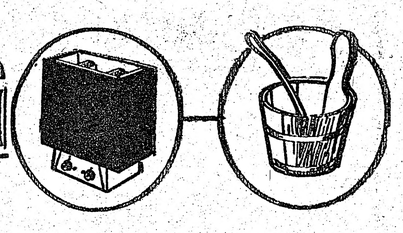

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat!

TAARA NURSING HOME
26 PETER ST. N., PORT CREDIT, ONTARIO L5H 2G7
G. & N. Bajin
Tel. 278-2213

TECHNOGRAPH
Div. of Heino Kasak Enterprises Ltd.
356 McRae Dr., Toronto, Ont. M4G 1T5
SILKSCREEN PRINTING SUPPLIES

GRIMM'S FOODS LTD.
2160 Hwy 7, Concord, Ont. L4K 1B1
Telefon 669-1648

Kui on süüdatud jõulutuled,
tervitame meie oma
ärisõpru ja kõiki teisi sõpru
soovides teile kõigile
rahurikkaid jõulupühi
ja
head uut aastat!

Suomi-Aitta

Ria ja Vilho Naskali
2031 Yonge Street Toronto
483-6650

Rõõmsaid jõulupühi,
õnnelikku autosõitu uuel aastal!

HOGAN

PONTIAC BUICK Co. Ltd.
348 Danforth Ave., Toronto

PONTIAC
LE MANS
BUICK

FIREBIRD
VENTURA II

G.M.C. veoautod
Praegused autod

Esindaja:
Paul Juttus
Telefon: ärin 461-3361
kodus 423-5716

DR. T. KALM, V.S.

PARIMAD
JÕULUPÜHADE
ÕNNESOOVID
JA
EDUKAT
UUT AASTAT!

MARTIN BOOKBINDING
LIMITED
34 ADVANCE ROAD, ISLINGTON
Telefon 231-2853

Rõõmsaid jõulupühi ja edukat uut aastat

handy interiors limited

EESTI ETTEVÕTE
Tel. 661-6549
221-2549
930 ALNESS ST. Unit 22
(Dufferin—Finch)

Eesti kellasepaäri
R. PILVET
81 QUEEN ST. EAST ◦ TEL. 364-3013

Tähelepanekuid tänases Austrias

Suur areng kaardistamises — Tööilmeline Saksamaa

Hiljuti toimus Austrias, Technische Universität Graz'i juures ülemaailmne geodeesia õppejõudude kokkutulek, millest võttis osa Ryerson Polytechnical Institute geodeesia pragrammi direktor insener Valdek Raiend. Kõige kaugema maana oli esindatud Jaapan.

Maakera kaardistamine, maapõuevarade otsimine, põllumajandussaaduste hindamine, ookeanide põhja uurimine, rakettide asukohad, transpordi vahendid, sõjaväe laagrid, täpsed allveelaevade asukohad jne. on satelliitide ja igasuguste elektrooniliste mõõteriistadega jõudnud ajajärku, kus võidakse hommikul rivistatud USA või N. Liidu sõdurite kohta öelda, kas nad on „ajanud habet sel hommikul või mitte". On kindlaks määratud ja kaartidel õigele kohale nihutatud (kaks kuni kakskümmend meetrit) mõningad väikesed saared Atlandi ja Vaikses ookeanis. Lääne-maailma vastav informatsioon tehakse otsekohe teatavaks, samuti igasugused elektroonilised leiutused ja maailmaruumi avastused. Sellevastu N. Liit ei avalda peaaegu midagi, nende tehnilised läänes peetud loengud on üldsõnalised ja täis akadeemilisi formulare, puuduvad katsetuste tagajärjed, ei näidata oma instrumente ega levitata tehnilisi kaarte. Topograafilised kaardid, kaasaarvatud isegi korralikud maanteede kaardid, ei ole saadaval.

Kaardistamine ja maamõõtmise õpetamine on võtnud uued dimensioonid. Logaritmide ja tasandusõpetuse kasutamine on üle võetud elektrooniliste arvutite poolt.

Probleemiks on sageli, et õpilased oskavad informatsiooni arvutisse „sisse sööta" ja õigeid vastuseid saada, see juurest mitte teades miks ja kuidas.

Osatakse lahendada väga keerulisi võrrandeid, kuid samal ajal tuleb sageli ette raskusi lihtsa mõne väikese krundi mõõtmisega.

Grazi tehniline ülikool asub südalinnas arhitektuuriliselt ilusates vanades hoonetes. Ruumid on suured, kõrgete lagede, paksude seinte ja kitsaste akendega. Professuuri kuulub paljude akadeemiliste kraadide ja diplomeeritud inseneri kogemustega teadlasi. Isiklikult oli mul pikem kokkusaamine dr. dipl. ing. Karl Rinner'iga, kes on geodeesia ja õhust kaardistamise professor, sõja aastatel viibinud ka Baltikumis. Teab hästi meie olukorda ja andis mulle kaasa sõjaaegset kaardistamise informatsiooni Eesti ja Läti kohta.

Ülikoolile on hiljuti valitsus ehitanud ja kinkinud miljoneid maksma läinud observatooriumi, mis on üks moodsamaid Euroopas. Maailmaruumi vaatlus- ja mõõtmisandmeid vahetatakse vabalt teiste observatooriumidega, kaasa arvatud Ida-Euroopa riigid.

Need omakorda vahetavad informatsiooni N. Liiduga ja nii ollakse enamvähem informeeritud ka sealsetest saavutustest.

Graz on ilus linn kitsate tänavate ja suurte parkidega. Sel aastal pühitseti linna 750 a. juubelit. 7. oktoobrist kuni 12. novembrini toimusid igaaastased teatri- ja muusikapidustused, millest oli osavõtjaid üle maailma. Sel ajal toimus kokku umbes 150 teatrietendust (ooper, muusika ja sõnalavastused, kontserdid, filmid, lasteteatrid jne.). Piletite saamine parematele etendustele oli kohapeal võimatu, paremad hotellid reserveeritud juba kauaks ajaks ette.

TÄHELEPANEKUID VAADATUNA LÄBI RONGIAKNA

Euroopas reisides on väga sobiv ja ka odav kasutada nn. Eurailpassi, millega võib reisida esimeses klassis Soomest Kreekasse ja sealt Portugali või iganes kuhu soovite, väljaarvatud Inglismaa ja Ida-Euroopa. Kahenädalane pilet maksab $200.— ja selle peab juba siin ette ostma.

Rongid on uued ja väga mugavad. Söiduplaanidest peetakse kinni, kõige suurem hilinemine oli 5 minutit.

Rongid sõidavad kiirest, näiteks Hoek, Hollandi sadamast Genfi 11 tundi. Frankfurtist Viini 9 tundi, Münchenist Milaanosse 6 tundi. Vaatamata sügisesele ajale on Euroopas palju turiste. Eriti siit mandrilt on palju noori reisimas. Mõnel suurem seljakott kui ise ja eriti Kanada ja Briti noored paistavad silma suure riigilipuga kotil. Teisi lippe on üksikuid, kuigi USA-st on palju noori reisimas, millegipärast nemad ei hooli oma riigilipust.

Reisides paistab silma, et füüsilisest tööst peetakse lugu. Kõikjal on näha tööliste gruppe ehituste ja teede lähikonnas. Samuti on põldudel kümneid inimesi töötamas veel videviku tulekul. Saksamaal ja Austrias, nagu varemalt põllutöö on naistele ja peremees sõidab traktoriga. Eriti Inglismaal oli pühapäeval raudtee ääres sadu mehi tööl nagu oleks suur õnnetus juhtunud. Aga vastus seisab selles, et pühapäevane töö olevat hästi makstud ja enamus mehi tulevad vabatahtlikult ületunde tegema. Kiivrit ei kanna Euroopa ega Inglise ehitus- või raudteetööline, seda kandku sõdurid.

KOKKUPUUTUMISI KAASMAALASTEGA

Londonis oli kokkusaamine I. E. Ühingu esimehe Väino Pärtel'iga, kes on ka I. E. Ü. Sõjameeste Koondise esimees ja ajalehe „Eesti Hääl" toimetaja. Käiakse koos Londoni Eesti Majas, kus toimuvad ka kõik seltskondlikud üritused.

Heidelbergis kohtusin ajaleht „Võitleja" peatoimetaja Arnold Joonsoniga, kes aastaid tagasi algatas ja on tänaseni üks nn. Balti Kommerssi korraldaja.

See iga-aastane akadeemiline kokkutulek maikuul Heidelbergis on järjest kasvanud, tuues kokku paarsada Balti päritoluga akadeemikut üle maailma.

Üritus kestab kolm päeva, mille kulminatsiooniks balli ja kommerssi kõrval on ühine laevasõit Neckari jõel. Balti-sakslased hindavad seda kokkutulekut väga kõrgelt oma osavõtuga ja mälestuste uuendamisega Tartu päevilt.

Salzburgis, Austrias, kohtusin professor dr. Henn-Jüri Uibopuu'ga — Head of Dep. of Eastern European Law, University of Salyzburg Law School, kes tutvustas mind kohaliku ülikooliga ja oma õppeülesannetega. Prof. Uibopuu on pidanud loenguid Saksamaal, Rootsis, Kanadas, Taivanis jne. On nõuandjaks Austria valitsusele Ida-Euroopa küsimustes, omab suure isikliku raamatukogu Ida-Euroopa osas, kõik pagulasajalehed, N. Eesti ajalehti ja trükiseid. On kindlasti eestlastest kõige lähemal ja teadlik meie praegusest olukorrast ja tuleviku väljavaadetest. Võtab aktiivselt osa eestlaste poliitilisest elust Euroopas ja on informeeritud N. Liidu poliitikast. Oli isiklikus kontaktis dr. H. Mäe'ga Graz'is, kes samuti oli nõuandjaks Austria valitsusele.

V. R.

PETER A. VESA, Q.C.

ENN ALFRED
ADVOKAAT

S. HOLMBERG, DD.S.

URMAS SUITS

TÕNU TOOME
ADVOKAAT — NOTAR

ADO PARK

INDREK UUKKIVI

ANDRES OLVET

TÕNIS LAAR, B.Sc., LL.B.

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI

JA

HEAD UUT AASTAT!

Põhja-Ameerika Eesti Arstiteadlaste Seltsi Kanada osakond

Toronto Eesti Naisselts

Eesti Kaubalaevastiku Juhtkonna Koondis Torontos

SOOVIB RÕÕMSAID JÕULUPÜHI JA PÄRITUULEGA UUT AASTAT!

Kalev Estienne Võimlejad

Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Selts

T. E. R. R. „Kungla"

Toronto Eesti Segakoor

Toronto Eesti Meeskoor

Saarlaste Ühing

Ühing Eesti Suvekodud Jõekäärul

Hiidlaste Selts

Soomepoiste Klubi

Toronto Eesti Püssi- ja Püstoliklubi

Eesti Pensionäride Klubi Torontos

Talvine „Triinu"

Talvine eesti kodude ajakiri „Triinu" tuleb kireva mitmevärvilise suvise kaanepildiga, sidudes jõulumotiivi kuuskede rohelise ja eesti rahvarõivaste värvikülluse.

Oma veeru toimetaja Malle Laansoo rõhutab „Triinu" olulist sidet aastate jooksul laialipaisatud eesti kodude vahel, püüdes elustada meie rahvakunsti ja püüdes päästa unarusse vajumast kombeid, tavasid ja tõekspidamisi. Ajakiri on olnud globaalse eestlaskonna sidepidajaks.

Uues numbris kirjutavad praost O. Puhm „Ja sõna sai lihaks", S. Kollist „Jõuluõhtu eesti talus", K. Käblik „Esimene jõuluõhtu Kanadas", H. Kiisk „Eesti laulupeod enne ja nüüd", F. Oinas „Kaksikkeelsusest", E. Vahtra „Sotsiaal- ja kodundusinstituuti meenutades", H. Ivask-Kuisk „Käsitöö jälgedes aastate vältel", M. Raud „Mõni sõna sõlest ja preesist", K. Härm-Sepp „Ameerika naine emantsipeeritud", K. Kool „Kutsevalik", M. Lepik „Oli kord..." ja J. Roos „Suuskadel energiakriisi vastu".

Naiste ja kodude alal kirjutavad Jeanette moest, T. Kase annab kiriviöö kudumise õpetust, T. Kadak „Triinu" kaanepildist, kus on 150 a. vanad Vihterpalu rahvarõivad, H. Poska haapsalu rätiku alusel tehtud sallist, R. Laarendilt on tööjuhis väiksele linikule ja linakesele, A. Kaljustelt eesti tanumiitsi tööjuhis, T. Sulg-Ansonilt meeste särgi ja naiste pluusi juhised, H. Aunalt ülevaatlik „Keni kokkupuuteid T. E. Naisseltsi käsitööringiga", E. Tarmet-Toombergilt „Praktiline padi säilunud niidi otstest", H. Jukkum annab verivorsti ja E. Roosme hapukapsasupi retseptid.

Juubelijuttu on Tanni Pillilt Rahel Olbrei ja Leonida Lindsaarelt Salme Tohveri 80-ndate sünnipäevade puhul.

Pikendati klaverihelitööde võistluse tähtaega

Tingituna üha suurenevast vajadusest täiendada eesti omaloomingulist klaveriliteratuuri Väli-Eestis, Eesti Kultuurfond Ameerika Ühendriiges kuulutab välja ülemaailmse klaveri helitööde võistluse.

Võistluse tingimused on:

1) Võistlusest võivad osa võtta kõik vabas maailmas elunevad eestlased.

2) Kompositsioonid peavad olema kontserttasemelised ja kirjutatud eesti rahvuslikel motiividel.

3) Vormi valik — (preelüüd, rapsoodia, fantaasia, poeem jne.) on vaba. Helitöö kestvus mitte alla viie (5) minuti.

4) Tööd peavad olema originaalsed ja trükis seni avaldamata.

5) Tööd tulevad varustada autori varjunimega ning neile peab olema lisatud kinnine ümbrik, millel on sama varjunimi ning milles leidub autori õige nimi ja aadress.

6) Parimad tööd tulevad auhindamisele. Auhindadeks on: I auhind — $500.00, II auhind $300.00, ja III auhind — tunnustuskirjad.

7) Esitatud tööd hindab žürii, mis koosneb erapooletuist muusika eriteadlastest.

8) Auhindamiskomisjonil on õigus ka auhindu poolitada või jätta välja andmata, kui ei leidu nõuetele vastavaid töid esitatud tööde hulgas.

9) Auhinnatud tööde omandiõigus kuulub võistluse korraldajale.

10) Tööde esitamise tähtajaks on 1. veebr. 1979.

Töö saata aadressil:

The Foundation for Estonian Arts and Letters, Inc., Estonian House, 243 East 34th Street, New York, N. Y. 10016, USA.

11) Auhindamata tööd tagastatakse autoreile nende sellekohase kirjaliku soovi kohaselt ühe aasta jooksul, arvates võistluse tulemuste väljakuulutamisest.

Täiendava informatsiooni saamiseks pöörduda Eesti Kultuurfondi poole p. 10 märgitud aadressil.

EESTI KULTUURFOND
AMEERIKA ÜHENDRIIGES

PÄRNUMAA SELTS

LÄÄNLASTE SELTS

MULKIDE SELTS

VÕRULASTE KOONDIS TORONTOS

TEATRISÕPRADELE

rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat

soovib

Eesti Rahvusteater Kanadas

SIHTASUTUS

EESTI PÄEVAD KANADAS

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat!

EESTI MAJANDUSKLUBI KANADAS

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat

soovib

EESTI RAHVUSTEATER

Rõõmsaid pühi ja õnnerikast uut aastat

soovib

TORONTO EESTI SELTS

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI

JA

HEAD UUT AASTAT!

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.
Tel. 924-1408

THOMAS L. MORRISON
President

RAYWAL LIMITED

Häid jõulupühi ja
õnnerikast uut aastat!

JANE PHOTO SUPPLIES

317 Jane Street (Annette lähedal), Toronto, Ontario M6S 3X3

TELEFON ÄRIS 762-2213

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat

soovib

OPTIKA- JA KELLASEPAÄRI

J. RATAS

247 Danforth Ave. Tel. 465-6251

Jõulutervitus Kanada eestlastelt

Soovides oma lähematele sõpradele, tuttavatele ja kõigile kaasmaalastele üle maailma rõõmsaid jõulupühi ja kõigi lootuste ning soovide kordaminekut uuel, 1979. aastal, toetame sellega ühtlasi Eestlaste Keskнõukogu Kanadas poolt tehtavat rahvuslikku tööd.

Eesti Vabariigi konsulaat Kanadas — aupeakonsul Ilmar Heinsoo abikaasaga.
Eestlaste Keskнõukogu Kanadas
Eesti Liit Kanadas
Eesti Abistamiskomitee Kanadas
Eesti Sihtkapital Kanadas
Eesti Gaidide Malev Kanadas
Eesti Skautide Malev Kanadas
A/S Eesti Maja Torontos
Eesti Kunstide Keskus
Eesti Kunstnike Koondis Torontos
Eesti Rahvusteater Kanadas
Eesti Õigusteadlaste Ühing Kanadas
Eesti Õpetajate Ühing Kanadas
Hamiltoni Eesti Rahvatantsurühm „Kandali".
Hamiltoni Eesti Selts
Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoor
Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühing
Hiidlaste Selts
Montreali Jaani kogudus
Ottawa Eesti Võitlejate Ühing
Suomi Eesti Maja Naiskoor Sault Ste. Maries
T. E. S. Täiendusalgkool ja keskkool
Toronto Eesti Võitlejate Ühing
Vancouveri Eesti Pensionäride Ühing
Eesti Kinjanike Kooperatiiv
Kipling Chemists
Kivi Travel & Tax Service
E. Kuris Willow Farm Nursery
Toronto Eesti Ühispank

A

Aarend, Erna ja Linda (Hamilton)
Aarlaht, Carl perekonnaga (Hamilton)
Aavik, Helmut abikaasaga
Ahman, Helmi (Hamilton)
Allik, Felix abikaasaga
Altosaar, Arnold ja Ella (St. Catharines)
Altosaar, Erik ja Leena
Anelin, Adu perekonnaga
Ani, Elmar (Montreal)
Antik, Richard
Ardam, Karl ja Aliise
Areneem, Ida
Arro, Karl abikaasaga
Aruja, Endel perekonnaga
Asmus, Alide (Calgary)
Auksi, P. perekonnaga
Avandi, August ja Leida
Avarlaid, Voldemar ja Helene
Avi, Jakob ja Ada

B

Bockfeldt, Boris ja Erika
Brambat, Vainu abikaasaga (Ottawa)

D

Demchuk, Konstantin

E

Eelnurme, Manivald ja Niina (Hamilton)
Eerme, Hida
Ehasalu, Heiki ja Helmi (Niagara Falls)
Ehvert, Sven perekonnaga
Epner, Mati perekonnaga
Ernesaks, V. L.

G

Gelzins, Elmar, Elva, Helle (Hamilton)
Gustavson, Anton ja Rosalie

H

Haabniit, August ja Aino
Haljaste, Anette
Haljaste, Jaan ja Tina
Hansen, Mihkel ja Helmi
Hanspu, Paul
Hansson, Ernst perekonnaga (Vancouver)
Heinar, Verner
Heinmaa, Einar ja Ingrid
Herma, Evald ja Julie
Hindre, Maria
Holmberg, Silver perekonnaga
Holsmer, R. perekonnaga
Hubel, Vello ja Nelly
Hõbe, Edgar perekonnaga
Hänilane, Henn vanematega (Beamsville, Ont.)

I

Ilmjärv, Ella
Ilves, Elmar ja Lya perekonnaga
Ilves, Herman
Irs, Albert ja Ellen
Irs, Kaarel

J

Jakobson, E. perekonnaga
Jensen, Martin
Jesmin, Lembit ja Agnes (Largo, Florida)
Joala, Nelle perekonnaga (Sault Ste. Marie)
Joasaare, Mart ja Linda
Joasalu, Andres perekonnaga (Vancouver)
Joselin, Lembit
Joutsi, Alexander abikaasaga
Jurs, August perekonnaga (Brantford)
Juske, Liis
Jõgi, Kalju ja Astrid perekonnaga
Jürgenfeldt, Voldemar ja Ksenia (Montreal)
Jürisson, Ott ja Agda (St. Catharines)

K

Kaarna, August (Vancouver)
Kadak, Kaul ja Tiiu
Kahro, Leonhard abikaasaga (London)
Kaigas, Asta perekonnaga
Kala, August ja Agnes
Kaldma, Väino perekonnaga (Sault Ste. Marie)
Kaljuste, Ferdinand perekonnaga
Kaldveer, Arvi ja Inna
Kalvee, Willy (Calgary)
Kalkun, Eduard ja Leida (Vancouver)
Kallip, Ulrich ja Aino
Kana, Voldemar abikaasaga
Kangro, Kristjan abikaasaga
Kann, Leo ja Reet
Kapsta, Valter ja Roosi (Vancouver)
Karklin, Nikolai (Montreal)
Karu, Arnold
Karu, Heinrich ja Fanny (London)
Kask, Alfred
Kask, Leida
Kask, Silver ja Maie
Kattemaa, Alice
Kaunismaa, Marta
Kaunismaa, Olev (Unionville, Ont.)
Kaunismaa, Sulev (Saudi Araabia)
Kelmser, Urmas (Hentington Beach, California)
Kelmser, Virge (Kalifornia)
Kess, Nelly
Kiilaspea, August ja Leida
Kittask, Avo ja Madli
Kivik, Jaak
Kivilo, Erik perekonnaga
Kimmel, Avo (Ottawa)
Kinkar, William ja Edda
Kivisild, Hans perekonnaga (Calgary)
Kolga, Johannes ja Susanne
Kolk Lembit abikaasaga
Konze, Jaan
Konze, Rünnar perekonnaga
Kook, Uno ja Linda
Kool, Marta
Kore, Härm perekonnaga
Kori, R.
Krabi, Felix ja Ly
Kreem, Robert ja Mai
Kristal, Paul abikaasaga
Krug, Albert abikaasaga (Vancouver)
Kruus, Linda perekonnaga
Kull Linda
Kungla, Elna A.

VICTORIAN PICTURE
FRAMES LTD.

133 Midwest Rd., Scarborough,
Ont. M1P 3A6
Telefon 751-8088

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

HEINSOO INSURANCE
AGENCY Ltd.

Eesti Majas
958 Broadview Avenue, ruum 202,
Toronto, Ontario M4K 2R6
TELEFON 461-0764

Häid jõulupühi ja
õnnerikast uut aastat

THE SCANDINAVIAN SHOPPE
41 Charles St. W, Toronto.
Tel. 964-3416

1 tänav lõunapool Bloori, Bay ja Yonge vahel

Omanikud eestlased

Häid pühi ja reisiderohket uut aastat

meie vanadele ja uutele klientidele

soovib

KOHO TRAVEL

191 Eglinton Avenue East, Ste. 104
Toronto, Ont. M4P 1K1
Telefon 485-9437

AINO KAING

Telefon 757-5080

Häid pühi ja õnnelikku uut aastat!

kõikidele meie klientidele

soovib tänumeeles

FINN FASHION SHOES

Telefon 487-4085

773 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont.
M4S 2N4

ELSA ja HERBERT PEES

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

THE RALPH DAY FUNERAL HOME

180 DANFORTH AVE., TORONTO, ONT. M4K 1N1 — TEL. 463-2370

M. O'BRIEN

Häid pühi ja parimat uueks aastaks!

ELLEN PETERSON'S FASHION INSTITUTE

Tel. 222-4533

Parimaid tervitusi pühiks ja uueks aastaks vennasrahvale!

SOOME KINKEARI

JP design products 2584 Yonge St. 488 7272 288 Danforth Ave. 466 8001

Räägitakse eesti keelt

Parimat pühiks ja uueks aastaks!

ANVIL JEWELLERY LTD.

Telefon 864-9752

HAID PÜHI JA PARIMAT UUEKS AASTAKS!

Suitsutatud angerjad ja heeringad

Suurmüük äridele kogu Kanada ja USA ulatuses või külsige oma kohaliku äri kaudu

EXCLUSIVE DELICATESSEN CO.

43 Mulock Ave., Toronto, Ont.

Telefon 766-6007

J. MISKINS

Rõõmsaid jõule ja head uut aastat!

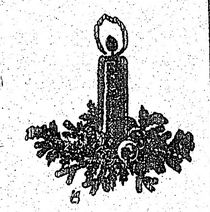

William Funeral Chapel

665-669 Spadina Ave. Telefon 979-2401

Jõulutervitus Kanada eestlastelt

Kurg, Kustav ja Aino
Kuris, Eino ja Õie
Kuris, Rein
Kurlei, August ja Alma (St. Catharines)
Kurvits, Kristjan perekonnaga
Kuul, A. abikaasaga
Kuutma, Eduard ja Hilda
Kuutma, Hilja
Kõva, Helmi
Kõvask, Alma (Niagara Falls)
Kängsepp, A. perekonnaga
Kübar, Aleksander perekonnaga (Hamilton)
Künnapuu, J.
Kütt, Ants ja Tiia
Kütt, Juhan perekonnaga

L

Laaman, Vilanda ja Arthur
Laanela, Hugo perekonnaga (Ottawa)
Laaneots, Heino abikaasaga (Montreal)
Laansoo, August ja Malle
Laanvere, A.
Landers, Edgar ja Vilma (Hamilton)
Langel, Johannes (St. Catharines)
Lattik, Aldo, R (Montreal)
Laur, Edith
Laurimaa, Ivar ja Ivi (Hamilton)
Leemet, Voldemar
Leemets, Konsa
Leesment, Peeter, Helgi ja Krista (Calgary)
Leivat, A. perekonnaga
Leivat, Laas ja Ellen
Lellep, Alfred ja Ingel (Castleton, Ont.)
Lenk, Valdek perekonnaga (London)
Lember, H. abikaasaga (Hamilton)
Lepik, Paul perekonnaga (Vancouver)
Lepik, Villi perekonnaga (Vancouver)
Lepimaa, A. perekonnaga
Lepp, Jaan ja Siiri
Lepson, A. perekonnaga (Hamilton)
Liigand, Erik ja Linda
Liik, E. perekonnaga
Liivamägi, Kustas abikaasaga
Lindaja, E. abikaasaga (Hamilton)
Lindeman, Rene abikaasaga
Lindström, H.
Lipp, Rudolf ja Riina
Loodus, A.
Loorand, E. perekonnaga
Loorpere, Aksel ja Tiiu
Lootsaar, Juha ja Juta (Vancouver)
Luik, Juhan abikaasaga
Lupp, Hans ja Eha
Lupp, Jaak
Lupp, Mart
Luukas, Alvi
Luukas, Hilda (Sutton West, Ont.)
Läte, Juhan ja Leida
Läte Rein ja Anne
Laanemets, Endel ja Aino perekonnaga
Lübek Ants ja Helly (Sault Ste. Marie)
Lüdig, Mait perekonnaga

M

Mae, August
Maldre, Elmar ja Leida
Mandel, Harald ja Valve
Marand, T. B.
Mardimäe, V.
Marley, Roman ja Leida
Marten, Edgar perekonnaga
Martin, Karl abikaasaga (London)
Mathiesen, Rudolf abikaasaga
Merimets, K. ja M (Simcoe, Ont.)
Miil, Ed. (St. Catharines)
Milk, Hendrik ja Emma
Milvek, Ervin perekonnaga
Mitt, Arvo perekonnaga
Morel, Leo perekonnaga (Vancouver)
Muid, Oskar ja Melanie
Muru, Hugo abikaasaga (Montreal)
Musta, Maido ja Mai perekonnaga
Mägi, Enzio ja Maimu (Calgary)
Mägiso, Ants ja Aino
Mägiso, Rein
Männik, Rommi abikaasaga (Vancouver)
Mäns, Helmut ja Laine
Möldre, Peeter ja Aime (Montreal)
Müllerhof Ülo H.

N

Neeme, Sinaida
Nellis, Nikolai abikaasaga (Vancouver)
Nellis, Toomas (Vancouver)
Neidre, Harald ja Leida
Nieländer, Alfred (Hamilton)
Nõrmet, Harald ja Linda (Hamilton)
Nõmm, August ja Vilma
Nõmmik, August ja Rita

O

Oja, Hannes abikaasaga
Olljum, Alar (Vancouver)
Olljum, Lilian (Vancouver)
Olljum, Rudolf (Vancouver)
Oluper, Th. abikaasaga
Osso, H.

P

Pajur, August ja Leida
Pajur, Leida
Pakri, Artur ja Salme
Palk, O.
Palo, V.
Palu, S. perekonnaga
Partsa, H.
Pedjase, Arved ja Marju
Peel, Aleksander abikaasaga
Pent, Walter ja Erika (Ottawa)
Perem, Endel ja Ria (Ottawa)
Peters, Linnu
Peterson, Linda
Peterson, Peter
Peterson, W. abikaasaga
Petersoo, Jenny
Petersoo, Udo ja Reet perekonnaga
Pflug, Arnold ja Marika
Piigli, Walter abikaasaga
Piirsalu, H. perekonnaga
Piirvee, Raimund (Ottawa)
Piiroja, Rein
Pikker, Kusto abikaasaga (Vancouver)
Pikkov, Lembit ja Lia
Pirosok, Leo (Montreal)
Ploom, Lembit ja Aili (Hamilton)
Poltov, Olaf perekonnaga
Riimand, Voldemar ja Helju
Poolar, E.
Prunsfeldt, Ally ja Julius
Purgas, Mart
Pulst, Maria (Hamilton)
Põldma, Meinhard ja Selma

R

Pärn, Arnold (Vancouver)
Pärn, Ilse (Calgary)
Rahe, Boris
Raidlo, Osvald ja Leida
Rajend, Valdek ja Heljo
Raja, Bertha (Sutton, Ont.)
Rammul, Albert ja Aide
Randalov, B. perekonnaga
Randkülla, Juhan
Rannaoja, Konstantin ja Vilma (Vancouver)
Raudkivi, Adu perekonnaga
Raudkivi, Helmi
Raudsepp, Aleksander ja Elsa
Raudsepp, Hakon jo Senta (St. Catharines)
Raudsik, August (Vancouver)
Raun, Ludvig perekonnaga
Rebane, Anatol (Kalifornia)
Rebane, Eduard perekonnaga (Kitchener)
Rebane, Heino, perekonnaga
Reiman, A. perekonnaga
Reintee, Evald abikaasaga
Remmel, E. (Vancouver)
Riimand, Voldemar ja Helju (Hamilton)
Riin Rivanool
Riga, Udo perekonnaga (Montreal)
Riisna, Eduard ja Olga
Roand, Jaak
Ruberg, Olev perekonnaga
Ruus, H. (Calgary)
Rätsep, August

S

Saar, August Eduard (Vancouver)
Saar, Erik ja Ingrid
Saarna, A. perekonnaga
Saarniit, Joann
Saarniit, Linda
Saarniit, Mati
Saarnok, Leo ja Evi (Vancouver)
Sagur, Arnold
Saaring, Rudolf
Salurand, Enn ja Klaudia
Salurand, Voldemar perekonnaga
Sampson, Fern ja Ray (Huntington Beach, California)
Salo, K. (Nanaimo, B. C.)
Schönberg, A.
Sepa, Alfred ja Helene
Sepp, Heino perekonnaga (Hamilton)
Sepp, Heinrich perekonnaga
Siivik, E. abikaasaga
Sild, Helene (Picton, Ont.)
Sild, Victor ja Lydia
Silla, Avo ja Linda (Niagara Falls)
Silm, L.
Soomet, Ermi ja Lya
Spirka, Valter ja Magda perekonnaga
Sukmit, Richard ja Leida (Vancouver)
Sumberg, August ja Helga
Sultson, H. perekonnaga (Montreal)
Sõrra, Olaf perekonnaga
Sõerd, Evald ja Eili
Säägi, Johannes abikaasaga (Royal Beach, Ont.)

T

Taalberg, Hilma
Taimre, Eduard
Tali, Valve, Cindy, Katrin (Hamilton)
Tamm, Martin perekonnaga
Tammpere, Udo perekonnaga (Vancouver)
Teder, Harald ja Tiina
Tesnov, Boris ja Olga (Vancouver)
Terts, Elli
Terts, Jakob ja Friida
Tiido, Marta
Tiit, Meta
Timusk, Evald ja Ally (Niagara Falls)
Timusk, Jaan ja Tiina lastega
Toi, Harri perekonnaga
Tomander, August ja Maria
Tooming, Aadu ja Ingrid
Toomsalu, Harnald ja Regina (Hamilton)
Toppi, H. abikaasaga
Tori, Kalju abikaasaga
Tork, Andres perekonnaga
Tork, Ilmar
Tork, Juhan ja Maria
Truuvert, Antoni ja Maret
Tschishevski, Wanda ja Adele
Tuuulik, Linda
Tõsine, Lui ja Velly (Hamilton)
Tõsine, Tõnu ja Helle
Täht, Jaan ja Heidi (St. Catharines)
Tölpt, Oscar ja Hilda (Rosseau Rd., Ont.)
Türk, Toomas

U

Uduste, Eduard abikaasaga
Unt, Adele (Vancouver)
Urm, Hugo ja Karin
Urm, Juuli
Usin, Maimu

V

Vainu, Gustav ja Inna
Valden, Mari (St. Catharines)
Walter (Tschishevski) W. S. ja Nadja
Varangu, Kalju ja Saima (Niagara Falls)
Vares, Oskar ja Alma
Vaus, V. perekonnaga (Montreal)
Veidenbaum, Siegfried
Vellner, Heino ja Elsa
Vesi, Richard ja Salme
Vesik, Olga (Vancouver)
Wesik, Theodor perekonnaga (Vancouver)
Viirlaid, Arved perekonnaga
Viirman, H. abikaasaga (Montreal)
Viitmaa, P.
Viitre, Tarmo ja Laine (Vancouver)
Vilumets, J. abikaasaga
Vister, Jaan (Vancouver)
Woode, Adar ja Elsa (Hamilton)
Vuks, E. abikaasaga
Vähi, Ernst ja Alli
Väärsi, Elmar

Õ

Õunapuu, Osvald ja Emilie (Hamilton)

Tervitajad, kelle asukohta ei ole märgitud, on Torontost.

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI JA HEAD UUT AASTAT!

EESTI ALUMIINIUMI KOMPANII

H. Osso

Tööstuse telefon 832-2238 ja kodus 884-4558

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat naaberrahvale!

LÄTI AUTOPARANDUSTÖÖKODA

LAIMONS AUTO SERVICE

603 Gerrard St. E. Tel. 466-0540

LAIMONS MAROVSKIS

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

GARDENIA FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave. Toronto, Ont. M4K 1N8

Tel. 466-1951 või 466-1502

Ja ingel ütles neile: „Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis saab osaks kõigele rahvale; sest teile on täna Taaveti linnas sündinud Õnnistegija, kes on Issand Kristus."

Luuka Ev. 2:10, 11

Eesti Ev.-Luteri Usu Peetri Kogudus

Eelk Toronto Vana Andrese Kogudus

Toronto EELK Jakobi Kogudus

Toronto Kolmainu Eesti Ev.-Luteri Usu Kogudus

Toronto Eesti Ap.-Õigeusu Kogudus

Toronto Eesti Baptisti Kogudus

Toronto Eesti Vabakogudus

Toronto Eesti Evangeelne Kogudus

Toronto Eesti S. P. Adventkogudus

„Vabaduse Kuulutuse" Raadiosaade

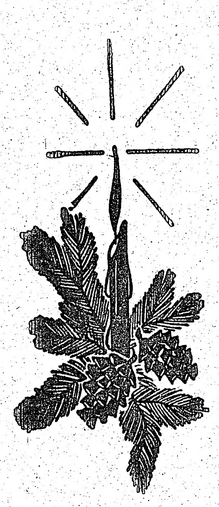

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI
JA
HEAD UUT AASTAT!

POKO's
MEAT & DELICATESSEN
319 DANFORTH AVE. — 461-3421
767 MT. PLEASANT RD. — 488-2078
376 COLLEGE STREET — 922-1300

PARIMAT PÜHIKS JA UUEKS AASTAKS!

TORONTO HOLLAND BAKERY Rooneems
484 QUEEN ST. W. — Tel. 366-1205, 366-3619

Parimat pühiks ja uueks aastaks vennasrahvale!
SOOME KARUSNAHAÄRI
FURS BY FINN
101 EGLINTON AVE. EAST, TORONTO
TEL. 488-1701

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!
ARTISTIC WOODWORK CO.
LIMITED.

Rõõmsaid jõulupühi
õnne uueks aastaks!

BALTIC BREAD
PRODUCTS Ltd.
198-200 GIBSON AVE., HAMILTON, ONT.

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat!

TORONTO EESTI ÜHISPANK

EESTI MAJAS, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Tel.: 465-4659
465-4650

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat toredate talvelõbudega!

DEVIL's ELBOW SKIRESORT

BETHANY, ONTARIO

Parimat pühiks ja uueks aastaks!

VARAMAE CONSTRUCTION LTD.

Rõõmsaid jõulupühi,
õnnerikast uut aastat!

Viking BAKERY

A. Tralla & Sons Ltd.

32 Advance Road, Toronto, Ont. M8Z 2T4
Telefon (416) 236-2477

RÕÕMSAID JÕULE
JA
ÕNNERIKAST UUT AASTAT!

EXPORT TOOL & WELDING CO. LTD.

2074 KIPLING AVENUE NORTH, REXDALE, ONT. M9W 4J9

TEL. 743-7100

P. KRIISA

RAHULIKKE JÕULUPÜHI JA ÕNNELIKKU UUT AASTAT

Täname kõiki kliente möödunud aasta eest ja
Kohtume jälle uuel aastal
DC-10 LENNUKITEL

FINNAIR

TORONTO
8 King St. E.
M5C 1B5
Tel. (416) 362-1511

MONTREAL
625 President
Kennedy Ave. H3A 1K9
Tel. (514) 282-1173

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

SCANDIA HOUSE

SCANDIA HOUSE

INTERIORS LTD.

62 CARNFORTH ROAD
(Lawrence, 1 tänav läänepool Victoria Park'i)
TORONTO, ONTARIO — TELEFON 757-4987

Rõõmsaid jõulupühi,
õnnerikast uut aastat

KLOSTERBROT

DIMPFLMEIER BAKERY LTD.

32 ADVANCE ROAD, TORONTO, ONTARIO M8Z 2T4

TEL.: (416) 236-2477

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Teisipäeval, 19 detsembril 1978 — Tuesday, December 19, 1978

KIREV MAAILM

NEW YORK — Jääaeg tuleb tagasi, ennustavad Euroopa ilmateadlased. Küsimus seisnevat ainult veel selles, kui tugev uus jääaeg saab olema. Kas Balti meri ja Põhjameri kattuvad jääga ning jääkiht ulatub Pariis-Stuttgardi jooneni või on saabuval jääajal vaid pikemad talved? Nende küsimuste ümber käivad alles vaidlused. Ilmateadlased ütlevad, et kui keskmine aastatemperatuur põhjapoolkeral langeb 7 kraadi võrra, siis kattub kogu Euroopa jääga. Alates 1940. aastast on keskmine temperatuur langenud juba 3 C kraadi. Jäämasside kasvamist on tähele pandud ka Gröönimaal ja suvi polaarpiirkonnas on umbes ühe kuu võrra lühenenud. Kõige selle põhjus? Päikese pinnase temperatuur on 6 kraadi võrra langenud.

RAWALPINDI, Pakistan, Kuus meest mõisteti avalikus kohas ihunuhtluse osalisteks, kuna nad olid röövinud kaks noort naist ja sundisid neid prostituutideks Peshawari provintsis. Kohtunikud määrasid avaliku nahkrihmadega peksmise ühele hommikule turuplatsil. Politsei vangistas mehed enne, kui nad jõudsid tüdrukuid orjadeks müüa.

LITTLE ROCK, Arkansas — Priscilla Gracey, 23-aastane naine, keda siiüdistatakse seksuaalsetes kontaktides vastutasuks riigiteenistusse saamisel, on palunud, et käimasolev protsess saaks edasi lükatud, kuna ta on rase. P. Gracey olevat teinud „vahest tööd" valitsusele 1975 ja 1976, kuna tal oli vahekord kohtunikuga, kes on nüüd riigivõimu esindaja.

TOKIO — Jaapan on oma kõrge raha väärtusega USA dollari kõrval saanud kõrge elustandardi kuulsuse. Ometi on hinnad Jaapanis väga kõrged, nii maksab õun Jaapanis praegu 3, õhtusöök kahele 200, kleit tavalises äris 200 ja tavaline praetükk lihaäris 90 dollarit arvestatuna USA dollareisse.

BONN — „Dollar on omadega läbi" (Der Dollar ist im Keller) ja seepärast on nüüd ülim aeg osta odavaid ameerika autosid! Nõnda kuulutatakse praegu Lääne-Saksa ajakirjanduses. Nüüd võivat ka „tavaline inimene" osta ameerika „maanteeristlejaid". Reklaamis kuulutatakse, et 8-silindriline Chevrolet Malibu maksab nüüd „ainult" 18.900 marka, mis olevat päris „Spottpreis". Nendes reklaamides lööb tugevalt läbi teatav alaväärsuskompleks, mis sakslases pärast sõda tekkis, kui saksa mark seisis püsti dollari najal.

HELSINGI — Umbes 20.000 soomlast arvatakse olevat lõpetanud suitsetamise ja tähelepandav hulk on suitsetamist vähendanud. Põhjuseks olevat möödunud kevadtalvel televisioonis peetud tubakasuitsetamisest võõrdumise kursus, mida aktiivseist suitsetajaist jälgisid umbes 250.000.

STOKHOLM — Rootsis kaob paberist viie-kroonine ja see asendatakse juba käibel oleva viie-kroonise metallmündiga. Ühtlasi soovitatakse välja anda uut 500-kroonist rahatähte, mis hõlbustaks vähenenud rahaväärtuse juures rahakäivet, kuna praegu tulevat 1000-krooniste summade puhul tarvitada 100-krooniseid, mis võtvat palju ruumi ja lugemise aega.

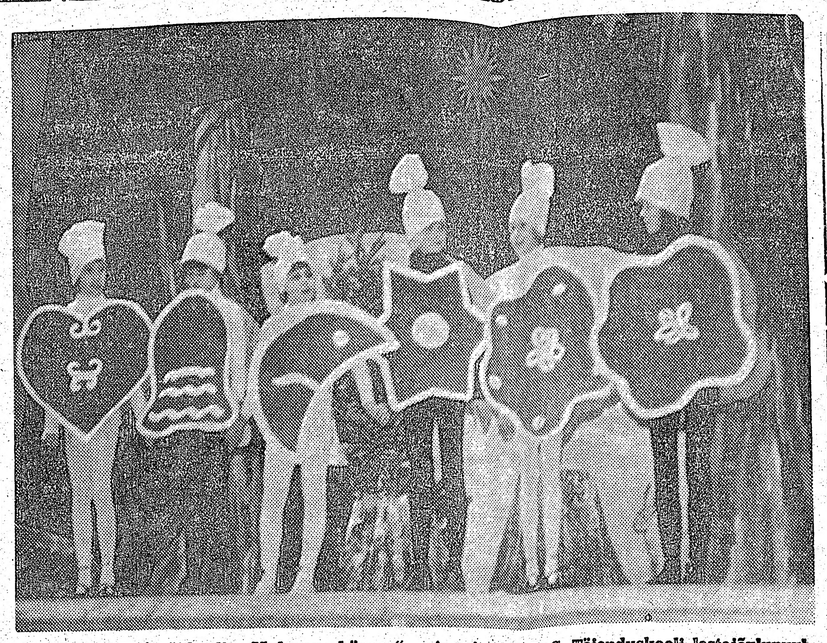

Hella Leivati lastenäidendis „Jõuluvana büroos", mis esitati T. E. S. Täienduskooli lastejõulupuul, olid üheks tegelasteks piparkoogid, kes olid kodunt metsa tulnud. Foto: Vaba Eestlane

Täna on juttu

Jõululaulud on kõigile ühised

HILDA ROSS

(Canadian Scene) — **Jõulutavad on sama erinevad kui maadki, kust nad pärinevad. Peagu kõikidele kultuuridele on aga ühine muusika, mis on pühendatud Jeesus-lapse sünnile.**

Jõulumuusikal on eriline karakteristika — see on rõõmus ja täis lootust. Jõululaulud meenutavad kõigile midagi: pühapäevakoolis lavastatud näidendit, jõulukontserti kooliajast, mõnda õnnelikku jõuluõhtut, kus kogu perekond jõulupuu ümber koos istus. Jõululaulud on meieni tulnud mitmelt maalt.

Inglise luuletaja James Montgomery kirjutas jõululaulu „Angels from the Realms of Glory". Charles Wesley pärand on „Hark the Herald Angels Sing".

„Joy to the World" on kirjutatud Isaac Wattsi poolt ja viis on laenatud Händeli oratooriumist „Messias". See viimane on üks populaarseimaid jõululaule.

Cecile Frances Alexander, Iirimaa primaadi abikaasa, kirjutas „Once in Royal David's City" oma pühapäevakoolile, kus ta õpetas. Muusika kirjutas sellele laulule organist Henry Gautlett aastal 1848 ja tänapäevani on see püsinud laste hulgas armastatuima jõululauluna. Walesist pärineb laul „Deck the Halls", kuid nii viisi kui sõnade autor on teadmata.

„Angels we have heard on high" on tõlgitud ühest populaarsest prantsuse jõululaulust. Nii luuletaja kui helilooja kohta puuduvad teatmed. Samuti ei ole täit selgust, kes lõi sõnad laulule „Oh come all ye faithful".

On võimalik, et selle autoriks on John Wade, kes 1740. a. Inglismaalt Prantsusmaale välja rändas ja elatus seal muusika kopeerimisest, sest tema nimi leidub noodilehel.

Kummalisel kombel leidub nii Inglismaal kui Iirimaal mitu koopiat selle laulu sõnadest, kõik Wade'i käega välja kirjutatud. Kuna see laul on aga alati väga populaarne olnud Prantsusmaal, siis võib oletada, et selle autoriks võib kergesti olla mõni anonüümseks jäänud prantslane ja Wade'i nimi ühenduses selle lauluga tähendab ainult seda, et ta selle ümber kirjutas.

Saksamaa protestantliku reformi juht Martin Luther on meile andnud kaks kaunist jõululaulu, „Away in a Manger„ ja „Hark the Herad Angels sing". Saksamaa on maailmale andnud veel mitmeid teisi jõululaule.

„Püha öö" sünniloo kohaselt panid väikese koguduse õpetaja Obendorfis — väike külake austria Alpides —, kelle nimi oli Joseph Mohr koos oma organisti Franz Gruberiga hädasunnil pead kokku ja lõid kiiresti uue jõululaulu, kuna kiriku orel katki oli ja ükski tolleaegne meister teda parandada ei suutnud.

Õpetaja ja organist kasutasid kitarri ja nii valmis „Stille Nacht", mis kanti kirikukoori poolt ette 1818 jõuluööl.

Paar nädalat pärast jõulusid parandas Karl Mauracher, tuntud orelite ehitaja, kiriku oreli ja palus Gruberit midagi mängida, et ta veenduks, et orel nüüd korras on. Gruber mängis „Püha öö". Mauracher oli sellest laulust väga liigutatud ja palus kas ta tohiks viisi ja sõnad saada ja endaga koju kaasa viia, et seda elamust jagada Zillertali oru muusikutega. Kümme aastat hiljem seadis ta „Püha öö" neljale noorele häälele ja andis pala Strasseri lastele laulmiseks.

Strasseri lastekoor hakkas seda esitama, nende suurepärane ettekanne muutis selle jõuluõhtu tuntuks üle kogu Austria ja Saksamaa.

Nad kutsuti Pleissenburgi lossi, kus nad 1832. a. jõuluõhtul „Püha ööga" esinesid kuninga ja kuninganna ees. Paar aastat hiljem avaldas Preisi kuningas Friedrich Wilhelm IV soovi, et „Püha öö" tema kuningriigis kuulutataks se kõikide jõululaulude kuningaks ja et seda tuleb laulda igal jõulukontserdil. Sellest ajast saati on see laul püsinud jõululaulude esireas.

„Oh little town of Bethlehem" kirjutati a. 1865 Phillip Brooksi poolt. Brooks oli huvitav kuju, ta pärines Bostonist, oli vanade keelte professor, kes korraga oma elule uue suuna andis ja hakkas usuteadust õppima. Selle laulu lõi ta kui jõuluõhtul 1865 hobueesti seljas Jeruusalemmast Betlemma sõitis. See oli tema jõulukink oma koguduse lastele Philadelphias.

Esimeseks kanada päritoluga jõululauluks tuleb pidada „The Huron Carol'it"

Selle on kirjutanud jesuiidi pühak ja Huroni misjonär Jean de Brebeuf a. 1641 Quebecis. Pärast de Brebeufi märtrisurma a. 1649 teine Huroni misjonär Villeneuve kirjutas laulu sõnad üles. Hiljem tõlgiti need prantsuse keelde Paul Picard' poolt, kes oli advokaat ja Huroni suguvõsa liige.

Kui perekonnad ja sõbrad jõululaule laulavad, ei mõtle nad vist kunagi nende laulude päritolu peale. Sõnad võivad mitmesuguste tõlgetes pisut erineda, kuid muusika on rahvusvaheline. Jõululaulude viisikeelt mõistavad kõik.

(Trükitud ajakirja „Heritage" loal.

Ajakiri „Heritage" ilmub kaks korda kuus. selle väljaandjas on ühing Alberta Kultuur, mis kuulub Alberta provintsivalitsuse juurde ja on mõeldud vahendajaks mitmesuguste etniliste kultuurigruppide vahel üle kogu Alberta. Seda ajakirja saab tellida tasuta aadressil: „Heritage". Alberta Culture, 12th Floor, CN Tower, Edmonton, Alberta T5J 0K5.)

TEADAANNE

TORONTO EESTI ÜHISPANK

on JÕULUPÜHADE PUHUL asjaajamiseks suletud järgmistel aegadel:

laupäeval, 23. detsembril,
pühapäeval, 24. detsembril,
esmaspäeval, 25. detsembril,
teisipäeval, 26. detsembril 1978

UUEL AASTAL ON PANK SULETUD:

laupäeval, 30. detsembril 1978,
pühapäeval, 31. detsembril 1978,
esmaspäeval, 1. jaanuaril 1979

JUHATUS

Sündmuste kalender

- Reedel, 22. dets. kell 8 õ. Tartu College'is Akadeemilise Kodu jõulupidu.
- Esmaspäeval, 25. dets. kell 6 õ. T. E. Baptisti koguduse jõululaulude õhtu küünlavalgel.
- Pühapäeval, 31. dets. kell 7.30 õ. Eesti Majas uue-aasta vastuvõtu ball.
- Pühapäeval, 31. dets. kell 8 õ. „El Caribe" Banquet Hall'is Toronto Eesti Seltsi uue-aasta ball.
- Pühapäeval, 31. dets. kell 7 õ. Burlington Holiday Inn'is Hamiltoni Eesti Seltsi uue-aasta ball.

Riin Rivanool

Jõuluõhtu

„Loosiõnne pole meie perel ilmaski olnud," oli Annikese kindel veendumus ja sellepärast tema ise mitte kunagi ei mingisugusestki loosimisest osa ei võtnud. Olgu või peavõiduks miljon, ikka piletit ei osta, ega saada sisse ka selliseid kuponge, millega ühe või teise saaduse tarbeks ostjaid meelitatakse ja võite välja loositakse.

Ühesõnaga — Annike on realist, usub, et iga asja eest peab õigel moel maksma ja mingit muidusaamist kurjas maailmas ei ole. Vähemalt tema perele mitte.

Vahest aga on elus nii, et ise küll usud ja arvad, et terve perekond käib su oma joont pidi, mis siiski teps mitte tõsi ei tarvitse olla.

Ei olnud siingi. Kallis abikaasa August ja poeg Alfredki uskusid, et õnne peab elus siiski olema ja mõnele mehele kukub ports raha või muid hüvitusi täitsa teenimatult süle. Tuleb ainult proovida.

Nii nemad siis mõnda korda ka proovisid, siit ja sealt mõne loterii ja loosimisega, ilma et Annike seda teadnudki oleks.

Ja äkitselt ..— ..oli Alfred võitnud. Priisõit lõunamere saarele, kõik kulud kaetud ja kui kahekesi nädalaks minna ei taha, võid saada selle asesel kaks nädalat marudat olemist üksipäini. Alfred valis viimase, kellega sa ikka lähed ja küll selle aja üksigi otsa saab.

Araolekuaeg sattus jõuludele ja Alfredi arvates on selline pühadene aeg huvitav ükspuha, kus sa siis ka oled.

„Sa heldus küll, laps just pühadeks kodust ära ja jõulu ajal on ta ju muidu alati meiega koos olnud," hädaldas Annike, ega pannud seda mikski, et see „laps" juba ammugi mehehakatiseks sirgunud oli.

Nõnda siis algasid jõuluettevalmistused ja iga asi tõi pisikese „irina või jorina" (nagu August seda öelda tavatses) Annikese meeltesse.

„Ega maksa jõulupuud tänavu muretseda, mis me ikka kahekesi sest vahime, kui last ei ole, veab ainult vee silmadesse..." või „ei tasu piparkooke tegema hakatagi, parem osta kuskilt poest pool naelakest ja käib küll," või jälle: „Tea, kas toobki tänavu verivorste, mis me neid kahekesi, lähme parem kuskile välja sööma. No kirikusse ehk jõuluõhtul siiski lähme, see ju nii õnnetuile kui ka üksildaselegi paras paik ja..."

August kuulas kõike sõnalausumata, küllap teadis, et vastuvaidlemine asja paremaks ei tee.

Ja nii see oligi — Annike tegi kõik jõuluettevalmistused nagu tavaliselt.

Nõndaviisi siis jõulud tulidki. Ega nad tulemata jää. Jõuluõhtuks oli Alfred juba nädalakese soojalmaal ära olnud ja esimese piltpostkaardigi oli kirjakandja koju toonud. Kirjaridadega öeldud, et on õnnelikult kohale jõudnud ja olemine on vahva.

Jõuluõhtul läksid Arukesteomad kirikusse. Sedapuhku kahekesi, kuigi muidu olid ikka kolmekesi, sest nõnda oli jõulukiriku traditsioon ja sellest vähesest ühesolemisest oli Alfredki alati kinni pidanud. Eks ehtisid siis Arukeste-omad end kirikusse minekuks üles. Annikesel sedapuhku uued säärikud ning kasukas, Augustil nahamoodi jope ning kalossid, kõik tippen-toppen korras nagu olukord seda nõuab.

Kui siis kombekohaselt ja järjekordselt teenistuse ajal püsti tuli tõusta, pööras Annike end veidi ringi, et tahapoolegi vaadata. No tahad ju ikkagi näha, et kes on kirikus ja kes mitte, kellel mida seljas, kes kellega koos ja kellel kurb või rõõmus nägu ees.

Sellest väikesest pööramisest aga jatkus, et Annike lõi näost kahvatuks, süda pani puperdama ja minestus kippus peale. Hea, et sai veel Augusti käevarrest kinni ja siis Annike sosistas:

„Ära sa, August, küll taha vaata, viimaks minestad! Minul kummitab, kindlasti kummitab: nägin teiste vahel ukse juures selgesti Alfredi nägu, naeratas, viipas käegagi ja siis läks mul kõik silme ees kirjuks."

Kuigi Annike oli hoiatanud, vaatas August ikkagi taha, pööras kohe pooleldi ringigi. Kirik inimesi puupüsti täis, nägu näo kõrval, prillid omal ka juba kehvavõitu, ei ta näinud midagi erilist ja mõtles:

„Ju sel Annikesel muidugi kummitab, näe, hakkab veel vanast peast ja jõuluõhtul hulluks minema..."

Iga asi jõuab kord lõpule ega jää lõpule jõudmata jõuluõhtune kirikuteenistuski. Rahvas voolas tihedas murrus kirikust välja, kus karge talveõhk põskedele puna ja üksikud lumehelbed juukseisse sära puistasid. Ei kummitanud enam Annikeselgi ega tikkunud karges selguses minestust peale ja väheaegse ringivaatamise järele tõttasid Arukeste-omad kodu poole, et süüdata jõulukünlad ja ahjus särisema panna verivorstid.

Ja siis kummitas Annikesele teistkordselt. Toas säras jõulupuu kogu oma küünalderohkuses ja paistis kojujõudjaile aknast vastu, kuigi Annike surmkindlalt mäletas, et ta majas kõik tuled enne minekut kustutanud oli.

Kas te usute kummitusi? Jõuluõhtuseid eriti? Ei maksa uskuda, sest kummitus ei olnud seekordnegi mitte.

Alfred avas oma vanemalle ukse nagu olnuks see vaid tavaline kojutulek ja lausus lihtsalt:

„Jäin kirikusse pisut hiljaks, ei leidnud teid väljatulleski rahvamurrust ja nii jõudsingi koju teist tsipakese varem."

„Aga kuidas siis?" langes Annike oma pojale kaela ja tundis, päris kindlasti tundis, et jõulud on ilusad, ent seekordsed veel tuhatkordselt ilusamad kui kõik senised.

„Tulin," alustas Alfred ja jutustas, kuis oli juhuslikult leidnud kellegi, kes nii väga veel üheks nädalaks soojale rannale jääda oli tahtnud ja oma lennupileti jõululaupäevaseks tagasisõiduks Alfredi oma vastu oli vahetanud.

„Ema, ma ei saanud sinna sooja paradiisi jääda jõululaupäevaks, sinna, kus kõik lõhnab nii teist moodi. Tahtsin selga tõmmata sinu-pestud jõulusärgi, mis on külm ja karge, lõhnab kuuseokaste ja talve järele. Ma tean, sa kuivatasid ta rõhu peal jõulupuu kõrval enne, kui see tuppa toodi, tean ka, et isa põletab kuuseoksakest küünlaleegiga, et tubades oleks jõululõhn. Ja piparkoogi ja jõluvorsti lõhn... Ma tahtsin koju!"

Väljas sadas jõululund, suuri ja sädelevaid lumeräitsakaid langes vaikselt alla maa peale ja inimeste südameisse külvati jõulurõõmu ja alatist hingerahu.